

**Raport z wykonania
Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Reńska Wieś
na lata 2021-2024 z perspektywą do 2028 roku**

za lata 2021-2022

ul. Styki 8/3
45-864 Opole
tel./fax: 77 474-24-57
kom. 605-26-24-27
e-mail: albeko@poczta.fm

Wykonawcą
Raportu z wykonania Programu ochrony środowiska dla Gminy Reńska Wieś na lata 2021-2024
z perspektywą do roku 2028
za lata 2021-2022
był zespół firmy ALBEKO z siedzibą w Opolu pod kierunkiem mgr inż. Beaty Podgórskiej

SPIS TREŚCI

1. WSTĘP.....	5
2. ZAKRES DANYCH PODSTAWOWYCH, DOKUMENTY WEJŚCIOWE DO RAPORTU O STANIE ŚRODOWISKA W GMINIE REŃSKA WIEŚ ZA LATA 2021-2022.....	5
3. POLITYKA EKOLOGICZNA.....	6
4. JAKOŚĆ ŚRODOWISKA.....	8
4.1. POWIETRZE ATMOSFERYCZNE.....	8
4.2. KLIMAT AKUSTYCZNY.....	20
4.3. ODDZIAŁYWANIE PÓL ELEKTROMAGNETYCZNYCH.....	21
4.4. ZASOBY I JAKOŚĆ WÓD. GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA.....	22
4.4.1. Wody powierzchniowe.....	22
4.4.2. Wody podziemne.....	25
4.4.3. Gospodarka wodno-ściekowa.....	28
4.5. ZASOBY GEOLOGICZNE.....	29
4.6. GLEBY.....	31
4.7. GOSPODARKA ODPADAMI I ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU ODPADÓW.....	31
4.8. ZASOBY PRZYRODNICZE.....	33
4.9. NADZWYCZAJNE ZAGROŻENIA ŚRODOWISKA.....	37
5. SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA ZA LATA 2021-2022 WRAZ Z ANALIZĄ WYDATKÓW.....	39
6. MONITORING SKUTKÓW REALIZACJI PROGRAMU I JEGO AKTUALIZACJI.....	45
6.1 ANALIZA WSKAŹNIKÓW MONITORINGU POŚ.....	52
7. OCENA STOPNIA ROZBIEŻNOŚCI POMIĘDZY PRZYJĘTYMI CELAMI A ICH WYKONANIEM, WERYFIKACJA PRZYJĘTYCH ZADAŃ, OCENA WYKONANIA.....	52
8. DIAGNOZA, PROPOZYCJE NOWYCH PRIORYTETÓW I KRYTERIÓW ICH WYŁONIENIA.....	56
9. PODSUMOWANIE I WNIOSKI.....	57
10. LITERATURA.....	58

SPIS TABEL

Tabela 1. Emisja zanieczyszczeń do powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych na terenie Powiatu Kędzierzyńsko-Kozielskiego w latach 2010-2022.....	9
Tabela 2. Wyniki rocznej oceny jakości powietrza za rok 2021.....	11
Tabela 3. Wyniki rocznej oceny jakości powietrza za rok 2022 w strefie opolskiej.....	11
Tabela 4. Porównanie wyników rocznej oceny jakości powietrza za lata 2021-2022 w postaci graficznej.....	13
Tabela 5. Wyniki oceny wykonanej dla Jednolitych Części Wód Powierzchniowych zlokalizowanych na obszarze Gminy Reńska Wieś w roku 2021.....	23
Tabela 6. Wyniki oceny wykonanej dla Jednolitych Części Wód Powierzchniowych zlokalizowanych na obszarze Gminy Reńska Wieś w roku 2022.....	24
Tabela 7. Ocena ryzyka osiągnięcia celów środowiskowych dla JCWP ujętych w Planie gospodarowania wodami w dorzeczu Odry.....	25
Tabela 8. Działania dla JCWP zlokalizowanych na terenie Gminy Reńska Wieś.....	26
Tabela 9. Sieć wodociągowa w Gminie Reńska Wieś w latach 2021-2022.....	29
Tabela 10. Sieć kanalizacyjna w Gminie Reńska Wieś w latach 2021-2022.....	29
Tabela 11. Zasoby geologiczne i przemysłowe złóż na terenie Gminy Reńska Wieś znajdujące się w bazie zasobów geologicznych PIG-PIB w 2021 i 2022 roku.....	30
Tabela 12. Ilość odpadów komunalnych zebranych z terenu Gminy Reńska Wieś w latach 2021-2022.....	32
Tabela 13. Użytki ekologiczne na terenie Gminy Reńska Wieś.....	34
Tabela 14. Wykaz pomników przyrody na terenie Gminy Reńska Wieś.....	35
Tabela 15. Liczba miejscowych zagrożeń w 2021 i 2022 roku w podziale na wielkość zagrożenia.....	38
Tabela 16. Liczba miejscowych zagrożeń w 2021 i 2022 roku w podziale na rodzaj zagrożenia.....	38
Tabela 17. Realizacja zadań w latach 2021-2022.....	39
Tabela 18. Realizacja zadań w latach 2021-2022.....	41
Tabela 19. Realizacja zadań w latach 2021-2022.....	41
Tabela 20. Realizacja zadań w latach 2021-2022.....	42
Tabela 21. Realizacja zadań w latach 2021-2022.....	42
Tabela 22. Realizacja zadań w latach 2021-2022.....	43
Tabela 23. Realizacja zadań w latach 2021-2022.....	43
Tabela 24. Realizacja zadań z planu operacyjnego Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Reńska Wieś.....	44
Tabela 25. Wskaźniki monitoringu dla Gminy Reńska Wieś w 2021 i 2022 roku.....	46
Tabela 26. Wartości mierników celów głównych dla poszczególnych obszarów interwencji w latach 2021-2022.....	53

SPIS RYSUNKÓW:

Rysunek 1. <i>Emisja zanieczyszczeń pyłowych ogółem z zakładów szczególnie uciążliwych z terenu powiatu kędzierzyńsko-kozielskiego w latach 2010-2022.</i>	10
Rysunek 2. <i>Emisja zanieczyszczeń gazowych ogółem z zakładów szczególnie uciążliwych z terenu powiatu kędzierzyńsko-kozielskiego w latach 2010-2022.</i>	10
Rysunek 3. <i>Obszary chronione na terenie Gminy Reńska Wieś</i>	34

1. WSTĘP

Zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska (Dz.U. 2022 poz. 2556 tekst jednolity) Wójt co 2 lata przedstawia Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska. Program Ochrony Środowiska dla Gminy Reńska Wieś na lata 2021-2024 z perspektywą do 2028 roku został przyjęty Uchwałą Nr XXII/173/2020 Rady Gminy Reńska Wieś z dnia 26 sierpnia 2020 r. Ustawa „Prawo ochrony środowiska” nie określa wymagań dotyczących formy i struktury sprawozdania z realizacji Programu ochrony środowiska. W samym Programie założono, iż analiza realizacji programu polegać będzie przede wszystkim na monitorowaniu czyli obserwacji zmian w wielu wzajemnie ze sobą powiązanych sferach funkcjonowania danego obszaru (ekonomicznej, społecznej, ekologicznej itp.).

W obowiązującym Programie Ochrony Środowiska założono, że system monitoringu dla gminy powinien zawierać n/w działania, które pozwolą na bieżące monitorowanie jego realizacji:

1. systematyczne zbieranie danych liczbowych oraz informacji dotyczących realizacji poszczególnych zadań Programu; wynikiem tych działań będzie materiał empiryczny stanowiący podstawę do analiz i ocen,
2. uporządkowanie, przetworzenie i analiza danych empirycznych; otrzymany materiał będzie służył przygotowaniu raportów,
3. przygotowanie raportów z realizacji zadań ujętych w Programie,
4. analiza porównawcza osiągniętych wyników z założeniami Programu; określenie stopnia wykonania zapisów przyjętego Programu oraz identyfikacja ewentualnych rozbieżności,
5. analiza przyczyn odchyień oraz określenie działań korygujących polegających na modyfikacji dotychczasowych oraz ewentualne wprowadzenie nowych instrumentów wsparcia,
6. przeprowadzenie zaplanowanych działań korygujących.

2. ZAKRES DANYCH PODSTAWOWYCH, DOKUMENTY WEJŚCIOWE DO RAPORTU O STANIE ŚRODOWISKA W GMINIE REŃSKA WIEŚ ZA LATA 2021-2022.

Dane podstawowe do sporządzenia Raportu z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Reńska Wieś za lata 2021-2022 stanowią głównie:

- Program Ochrony Środowiska dla Gminy Reńska Wieś na lata 2021-2024 z perspektywą do 2028 roku,
- sprawozdania opisowe z realizacji budżetu Gminy Reńska Wieś za rok 2021 i 2022,
- Raporty o stanie Gminy Reńska Wieś za 2021 i 2022 rok,
- raporty i oceny stanu środowiska w województwie opolskim wykonywane przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska - Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska (GIOŚ-RWMS) za 2021 i 2022 r.,
- rejestr form ochrony przyrody publikowany przez Generalną Dyрекcję Ochrony Środowiska,
- informacje pozyskane z UG w Reńskiej Wsi,
- informacje statystyczne GUS,
- opracowania własne.

3. POLITYKA EKOLOGICZNA.

W związku z wejściem w życie nowelizacji ustawy – Prawo ochrony środowiska nastąpiła zmiana sposobu realizacji krajowej polityki ochrony środowiska. Obecnie jest ona prowadzona na podstawie strategii rozwoju, programów i dokumentów programowych oraz za pomocą wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska.

Według Wytycznych Ministra Środowiska do przygotowania wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska, w celu zapewnienia adekwatności i komplementarności poszczególnych POŚ, należy zadbać o ich spójność z nadrzędnymi dokumentami strategicznymi, w szczególności z:

Program oparty jest na zapisach następujących dokumentów:

- *Prawo ochrony środowiska z 27 kwietnia 2001 roku* (Dz.U. 2022 poz. 2556 tekst jednolity). Definiuje ono ogólne wymagania w odniesieniu do programów ochrony środowiska opracowywanych dla potrzeb województw, powiatów i gmin.
- *Wytyczne Ministra Środowiska do opracowania wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska*, które podają sposób i zakres dokumentu oraz wskazówki, co do zawartości programów. Do podstawowych zasad tworzenia programów ochrony środowiska:
 - *zwięzłość i prostota,*
 - *spójność z dokumentami strategicznymi i programowymi,*
 - *konsekwentne i świadome stosowanie terminów,*
 - *oparcie na wiarygodnych danych,*
 - *prawidłowe określenie celów,*
 - *przygotowanie założeń do POŚ,*
 - *włączenie interesariuszy w proces opracowania POŚ,*
 - *przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.*

W wytycznych określono następujące obszary interwencji:

1. *ochrona klimatu i jakości powietrza,*
2. *zagrożenia hałasem,*
3. *pola elektromagnetyczne,*
4. *gospodarowanie wodami,*
5. *gospodarka wodno-ściekowa,*
6. *zasoby geologiczne,*
7. *gleby,*
8. *gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów,*
9. *zasoby przyrodnicze,*
10. *nadzwyczajne zagrożenia środowiska.*

Wymienione powyżej obszary interwencji powinny uwzględniać zagadnienia horyzontalne (przekrojowe, dotyczące wszystkich dziedzin), tj.:

- *adaptację do zmian klimatu,*
- *nadzwyczajne zagrożenia środowiska,*
- *działania edukacyjne,*
- *monitoring środowiska.*

- "Polityka ekologiczna państwa 2030" jest najważniejszą strategią w obszarze środowiska i gospodarki wodnej. Dokument stanowi podstawę do inwestowania środków europejskich z perspektywy finansowej na lata 2021–2027. Rolą "Polityki ekologicznej państwa" jest zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego Polski oraz wysokiej jakości życia dla wszystkich mieszkańców. Cel główny "Polityki..." - *Rozwój potencjału środowiska na rzecz obywateli i przedsiębiorców* został przeniesiony wprost ze Strategii Odpowiedzialnego Rozwoju. Cele szczegółowe określono w odpowiedzi na najważniejsze trendy w obszarze środowiska, w sposób umożliwiający połączenie kwestii związanych z ochroną środowiska z potrzebami gospodarczymi i społecznymi. Realizacja celów środowiskowych ma być wspierana przez cele horyzontalne dotyczące edukacji ekologicznej oraz efektywności funkcjonowania instrumentów ochrony środowiska. Cele szczegółowe dotyczą zdrowia, gospodarki i klimatu. Realizacja celów środowiskowych ma być wspierana przez cele horyzontalne dotyczące edukacji ekologicznej oraz efektywności funkcjonowania instrumentów ochrony środowiska. Cele szczegółowe będą realizowane przez kierunki interwencji takie jak:

- zrównoważone gospodarowanie wodami, w tym zapewnienie dostępu do czystej wody dla społeczeństwa i gospodarki oraz osiągnięcie dobrego stanu wód,
- likwidacja źródeł emisji zanieczyszczeń do powietrza lub istotne zmniejszenie ich oddziaływania,
- ochrona powierzchni ziemi, w tym gleb,
- przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska oraz zapewnienie bezpieczeństwa biologicznego, jądrowego i ochrony radiologicznej,
- zarządzanie zasobami dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego, w tym ochrona i poprawa stanu różnorodności biologicznej i krajobrazu,
- wspieranie wielofunkcyjnej i trwale zrównoważonej gospodarki leśnej,
- gospodarka odpadami w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym,
- zarządzanie zasobami geologicznymi przez opracowanie i wdrożenie polityki surowcowej państwa,
- wspieranie wdrażania ekoinnowacji oraz upowszechnianie najlepszych dostępnych technik BAT (polegają określaniu granicznych wielkości emisji dla większych zakładów przemysłowych),
- przeciwdziałanie zmianom klimatu,
- adaptacja do zmian klimatu oraz zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych,
- edukacja ekologiczna, w tym kształtowanie wzorców zrównoważonej konsumpcji,
- usprawnienie systemu kontroli i zarządzania ochroną środowiska oraz doskonalenie systemu finansowania.

Ze szczególną intensywnością realizowane będą działania mające na celu poprawę jakości powietrza przez ograniczenie niskiej emisji, która jest główną przyczyną powstawania smogu. W kontekście coraz częstszego występowania na terenie Polski fali upałów i nocy tropikalnych oraz susz na znaczeniu zyskują działania związane z adaptacją do zmian klimatu. Ich celem jest przeciwdziałanie miejskim wyspom ciepła, rozbudowa terenów zieleni oraz powszechniejsze retencjonowanie wody na terenach miast i wsi. *Polityka ekologiczna państwa 2030* przewiduje, że działania adaptacyjne będą polegały m.in. na opracowaniu i wdrożeniu dokumentów strategicznych/planistycznych w zakresie gospodarowania wodami, wsparciu opracowania i wdrażania miejskich planów adaptacji do zmian klimatu, budowie niezbędnej infrastruktury przeciwpowodziowej i obiektów małej retencji, renaturyzacji rzek i ich dolin, renaturyzacji mokradeł oraz na rozwoju zielonej i niebieskiej infrastruktury. Działania ukierunkowane będą również na zarządzanie wodami opadowymi na obszarach zurbanizowanych poprzez różne formy retencji i rozwój infrastruktury zieleni, ograniczenie zajmowania gruntów oraz zasklepiania gleby. Działania adaptacyjne będą prowadzone także na obszarach wiejskich. Będą one miały na celu w szczególności zwiększenie odporności krajobrazu rolniczego na zmiany klimatu i ochrony produkcji rolnej. Chronione i rozwijane będą zadrzewienia śródpolne i przydrożne (szczególnie o charakterze unikalnym przyrodniczo lub kulturowo) oraz prowadzone będą nowe przydrożne nasadzenia z przewagą krzewów rodzimych o bujnym ulistnieniu, zwłaszcza w regionach najbardziej narażonych na suszę i pustynnienie, o niskim procencie lesistości. *Polityka ekologiczna państwa 2030* będzie stanowiła podstawę do inwestowania środków europejskich z perspektywy finansowej na lata 2021-2027. Strategia wspiera także realizację celów i zobowiązań Polski na szczeblu międzynarodowym, w tym na poziomie unijnym oraz ONZ, szczególnie w kontekście celów polityki klimatyczno-energetycznej UE do 2030 oraz celów zrównoważonego rozwoju ujętych w Agendzie 2030. *Polityka ekologiczna państwa 2030* uchyla Strategię "Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko - perspektywa do 2020 r." w części dotyczącej Celu 1. Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska i Celu 3. Poprawa stanu środowiska.

- Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju Polska 2030. Trzecia fala nowoczesności.
- Strategia Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 roku.
- Strategia zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa 2030.
- Strategia rozwoju systemu bezpieczeństwa narodowego Rzeczypospolitej Polskiej 2022.
- Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030.
- Polityka Energetyczna Polski do 2040 roku.

4. JAKOŚĆ ŚRODOWISKA

Jakość poszczególnych obszarów interwencji powinna być nieustannie monitorowana, co ma na celu rejestrację oraz analizę krótko- i długoterminowych zmian zachodzących w systemach ekologicznych pod wpływem zmian klimatu, zanieczyszczeń i innych przejawów ingerencji człowieka. Analiza zebranych danych o jakości środowiska pozwala również na określenie zadań zmierzających do poprawy stanu ekologicznego wszystkich obszarów interwencji.

Coroczny monitoring środowiska na terenie województwa opolskiego (w tym na terenie Gminy Reńska Wieś) prowadzony jest przez GIOŚ-RWMŚ w Opolu. Wszelkie zmiany jakości środowiska jakie zaszły w okresie lat 2021-2022 zostały opisane i podsumowane w oparciu o publikację GIOŚ-RWMŚ.

4.1. Powietrze atmosferyczne.

Stan zanieczyszczenia powietrza jest jednym z najbardziej zmiennych stanów środowiska. W znaczącym stopniu zależy od wielkości chwilowych emisji ze źródeł zlokalizowanych na danym terenie oraz od wielkości transgranicznej migracji zanieczyszczeń. Rozprzestrzenianie zanieczyszczeń w atmosferze determinowane jest warunkami meteorologicznymi, w tym intensywnością turbulencji wywołanej czynnikami mechanicznymi i termicznymi oraz własnościami fizyczno-chemicznymi atmosfery.

Źródła komunalno-bytowe, w głównej mierze odpowiedzialne za podwyższone stężenia zanieczyszczeń, szczególnie pyłu zawieszonego, benzo(a)pirenu i dwutlenku siarki, w sezonie zimowym, głównie w efekcie używania niskosprawnych urządzeń i instalacji kotłowych (będących w złym stanie technicznym i nieprawidłowo eksploatowanych oraz spalanie złej jakości paliw, zasiarzonych, zapozielonych i niskokalorycznych węgli, mułów węglowych, a także wszelkich odpadów z gospodarstw domowych), są głównym powodem tzw. niskiej emisji. Duża ilość źródeł wprowadzających zanieczyszczenia z kominów o niewielkiej wysokości sprawia, że zjawisko to jest bardzo uciążliwe, gdyż zanieczyszczenia gromadzą się wokół miejsca powstawania, a są to najczęściej obszary zwartej zabudowy mieszkaniowej. Z kolei transport drogowy wpływa na całoroczny wysoki poziom tlenków azotu w powietrzu oraz podwyższony poziom pyłu zawieszonego PM10.

Zgodnie z ustawą *Prawo ochrony środowiska*, do 30 kwietnia każdego roku, GIOŚ-RWMŚ dokonuje oceny poziomu substancji w powietrzu w danej strefie, a następnie dokonuje klasyfikacji stref. Zaliczenie strefy do określonej klasy zależy od stężeń zanieczyszczeń występujących na jej obszarze i wiąże się z określonymi wymaganiami w zakresie działań na rzecz poprawy jakości powietrza (w przypadku, gdy nie są dotrzymane dopuszczalne poziomy) lub utrzymania tej jakości (jeżeli spełnia ona przyjęte standardy).

Według przedstawionych poniżej danych GUS o emisji zanieczyszczeń z zakładów szczególnie uciążliwych na terenie powiatu kędzierzyńsko-kozielskiego w ciągu ostatnich lat występuje stały spadek wielkości emisji zanieczyszczeń gazowych i pyłowych z zakładów szczególnie uciążliwych.

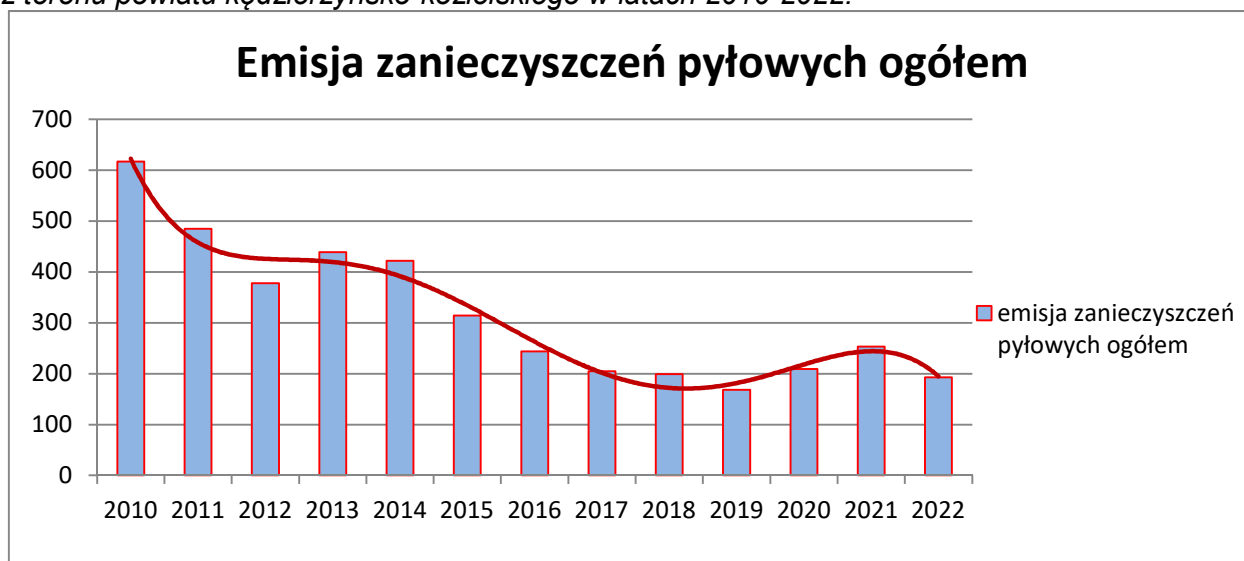
Tabela 1. Emisja zanieczyszczeń do powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych na terenie Powiatu Kędzierzyńsko-Kozielskiego w latach 2010-2022.

Emisja zanieczyszczeń	Ilość zanieczyszczenia w Mg/rok												
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
pyłowych:													
ogółem	617	485	378	439	422	314	244	205	199	168	209	253	193
ogółem na 1 km ² powierzchni	0,99	0,78	0,60	0,70	0,68	0,50	0,39	0,33	0,32	0,27	0,33	0,40	0,31
ze spalania paliw	427	259	166	228	182	130	77	77	70	52	59	78	49
nawozów sztucznych	177	205	190	192	224	169	150	110	109	93	133	159	128
węglowo-grafitowe, sadza	1	1	1	1	1	1	1	1	1	3	2	2	1
gazowych:													
ogółem	1 442 838	1 405 310	1 331 408	1 405 081	1 379 885	1 308 878	1 332 632	1 437 770	1 334 789	1 270 518	1 145 109	1 235 732	1 038 644
ogółem (bez dwutlenku węgla)	11 860	9 382	8 085	7 897	7 019	5 391	5 623	5 323	4 609	4 128	16 588	4 296	3 313
nieorganizowana	7	6	4	4	4	26	25	358	34	30	31	30	46
dwutlenek siarki	3 066	2 674	2 291	2 575	2 241	2 036	2 260	1 793	1 384	1 125	13 945	1 123	903
tlenki azotu	3 657	2 544	1 818	1 998	1 859	1 726	1 738	1 627	1 474	1 344	1 066	1 320	1 054
tlenek węgla	3 068	2 794	3 059	2 288	1 943	632	442	539	456	418	427	450	320
dwutlenek węgla	1 430 978	1 395 928	1 323 323	1 397 184	1 372 866	1 303 487	1 327 009	1 432 447	1 340 180	1 266 390	1 128 390	1 231 436	1 035 331

Źródło: www.stat.gov.pl

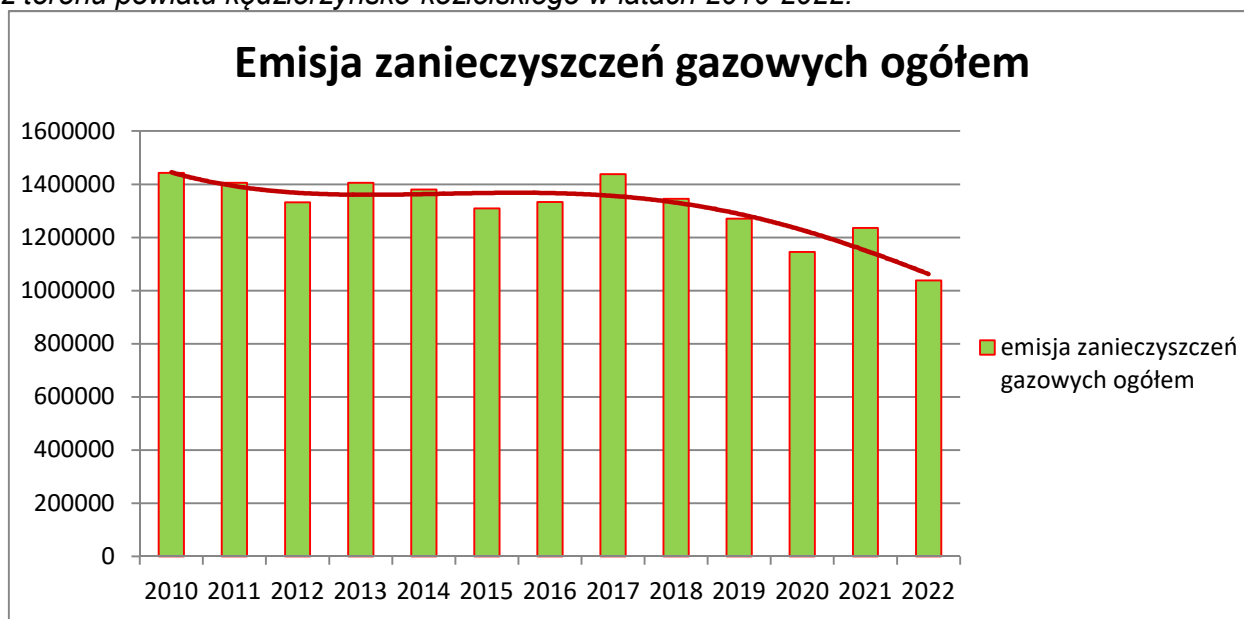
Emisję zanieczyszczeń pyłowych i gazowych z zakładów szczególnie uciążliwych z terenu powiatu kędzierzyńsko-kozielskiego wraz z tendencją zmian w latach 2010-2022 przedstawiają wykresy poniżej:

Rysunek 1. Emisja zanieczyszczeń pyłowych ogółem z zakładów szczególnie uciążliwych z terenu powiatu kędzierzyńsko-kozielskiego w latach 2010-2022.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Rysunek 2. Emisja zanieczyszczeń gazowych ogółem z zakładów szczególnie uciążliwych z terenu powiatu kędzierzyńsko-kozielskiego w latach 2010-2022.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Monitoring

Oceny i obserwacji zmian dokonuje wojewódzki inspektor ochrony środowiska w ramach państwowego monitoringu środowiska. Podstawę klasyfikacji stref zgodnie z art. 89 ww. ustawy stanowiły dopuszczalne poziomy substancji w powietrzu oraz poziomy dopuszczalne powiększone o margines tolerancji z dozwolonymi przypadkami przekroczeń, poziomy docelowe oraz poziomy celów długoterminowych ze względu na ochronę zdrowia ludzi oraz ochronę roślin, określone w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 roku w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz.U. z 2012 r., poz. 1031) oraz ustawy Prawo ochrony środowiska (Dz.U. 2022 poz. 2556 tekst jednolity).

Oceny za lata 2021 i 2022 wykonano zgodnie z podziałem kraju, w którym strefę stanowią:

- aglomeracja o liczbie mieszkańców powyżej 250 tysięcy,

- miasto (nie będące aglomeracją) o liczbie mieszkańców powyżej 100 tysięcy,
- pozostały obszar województwa, niewchodzący w skład miast o liczbie mieszkańców większej niż 100 tysięcy oraz aglomeracji (strefa opolska).

Klasyfikacji stref za rok 2021 i 2022 wykonano w następujących klasach:

- **klasa A** - poziom stężeń nie przekracza wartości dopuszczalnej/docelowej; nie jest wymagane prowadzenie działań na rzecz poprawy jakości powietrza;
- **klasa C** - poziom stężeń przekracza wartość dopuszczalną/docelową lub wartość dopuszczalną powiększoną o margines tolerancji; należy określić obszary przekroczeń oraz dążyć do osiągnięcia wartości kryterialnych, niezbędne jest opracowanie programu ochrony powietrza;

Jakość powietrza atmosferycznego

Rok 2021 – klasyfikacja stref:

Tabela 2. Wyniki rocznej oceny jakości powietrza za rok 2021.

Ochrona zdrowia												Ochrona roślin		
SO ₂	NO ₂	C ₆ H ₆	CO	O ₃	PM10	Pb	As	Cd	Ni	B(a)P	PM2,5	SO ₂	NO _x	O ₃
A	A	A	A	A ¹	C	A	A	A	A	C	C1 ²	A	A	A

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie opolskim Raport wojewódzki za rok 2021 rok GIOS-RWMS w Opolu

1) Dla ozonu – poziom celu długoterminowego, strefy uzyskały klasę D2

2) Dla pyłu PM2,5 – poziom dopuszczalny I faza, strefa opolska uzyskała klasę A

Na podstawie „Rocznej oceny jakości powietrza w województwie opolskim za rok 2021” obszar Gminy Reńska Wieś w ramach „strefy opolskiej” został zakwalifikowany:

- wg kryterium ochrony zdrowia do **klasy A** ze względu na poziom, SO₂, NO₂, C₆H₆, CO, Pb, As, Cd, Ni i O₃, natomiast do **klasy C** z powodu przekroczeń dopuszczalnych poziomów substancji PM10, B(a)P i **klasy C1** dla PM2,5.
- wg kryterium ochrony roślin do **klasy A** ze względu na poziom, SO₂, NO_x i O₃.

Rok 2022 – klasyfikacja stref:

Tabela 3. Wyniki rocznej oceny jakości powietrza za rok 2022 w strefie opolskiej.

Ochrona zdrowia												Ochrona roślin		
SO ₂	NO ₂	C ₆ H ₆	CO	O ₃ ¹⁾	PM10	Pb	As	Cd	Ni	B(a)P	PM2,5 ²⁾	SO ₂	NO _x	O ₃
A	A	A	A	A	C	A	A	A	A	C	C1	A	A	A

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie opolskim, raport za 2022 rok GIOS-RWMS w Opolu

1) Dla ozonu – poziom celu długoterminowego, strefa uzyskała klasę D2

2) Dla pyłu zawieszonego PM2,5 – poziom dopuszczalny I faza, strefa opolska uzyskała klasę A

Na podstawie „Rocznej oceny jakości powietrza w województwie opolskim, raport za 2022 rok” obszar Gminy Reńska Wieś w ramach „strefy opolskiej” został zakwalifikowany:

- wg kryterium ochrony zdrowia do **klasy A** ze względu na poziom SO₂, NO₂, C₆H₆, CO, Pb, As, Cd, Ni, O₃, do **klasy C** z powodu przekroczeń dopuszczalnych poziomów substancji PM10, B(a)P oraz do **klasy C1** dla PM2,5
- wg kryterium ochrony roślin do **klasy A** pod względem poziomu SO₂, NO_x i O₃.

Podsumowanie monitoringu jakości powietrza za lata 2021-2022:

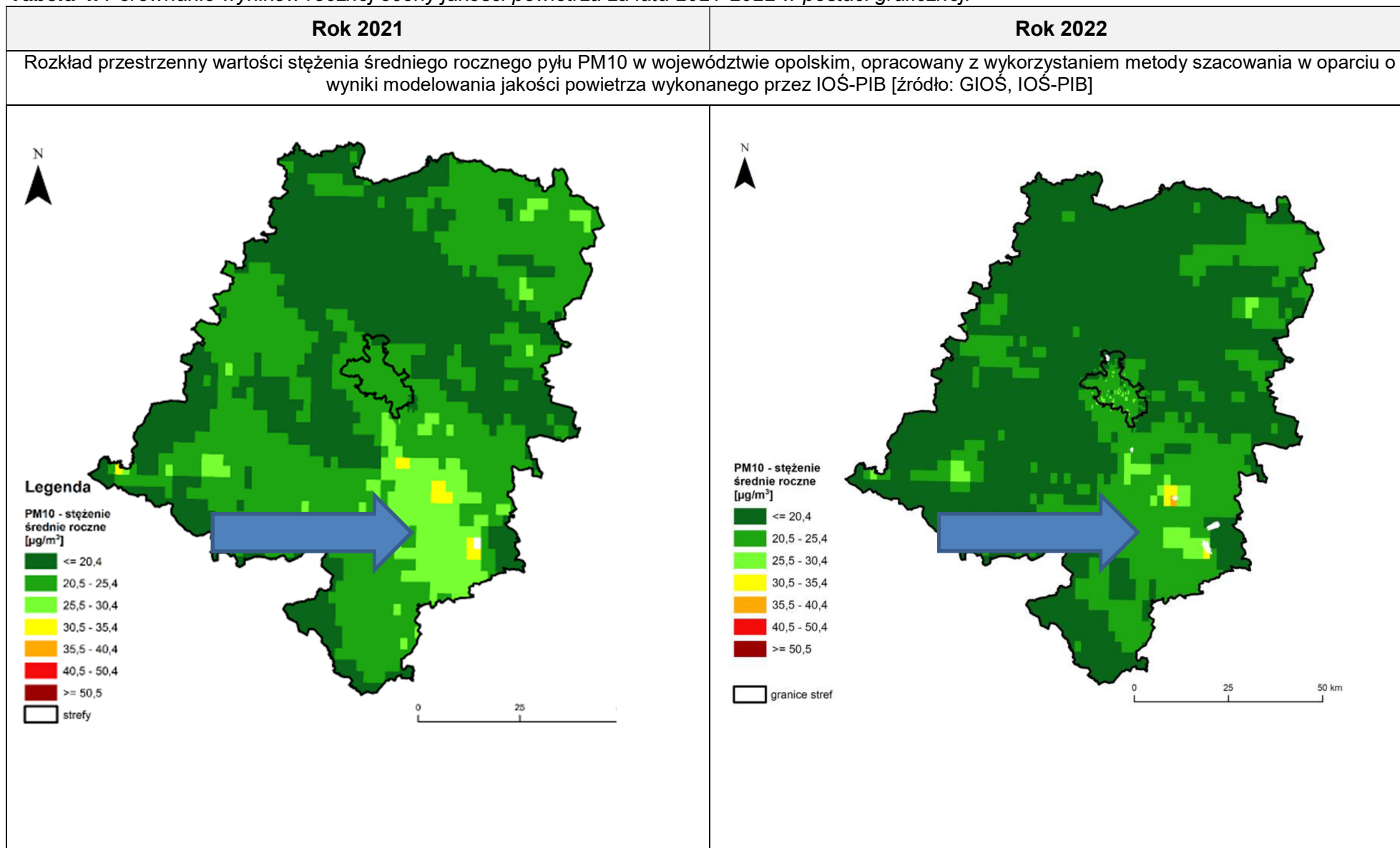
Głównymi źródłami zanieczyszczeń powietrza na terenie Gminy Reńska Wieś są:

1. źródła komunalno – bytowe: kotłownie lokalne, indywidualne paleniska domowe, emitory z zakładów użyteczności publicznej. Mają one znaczący wpływ na lokalny stan

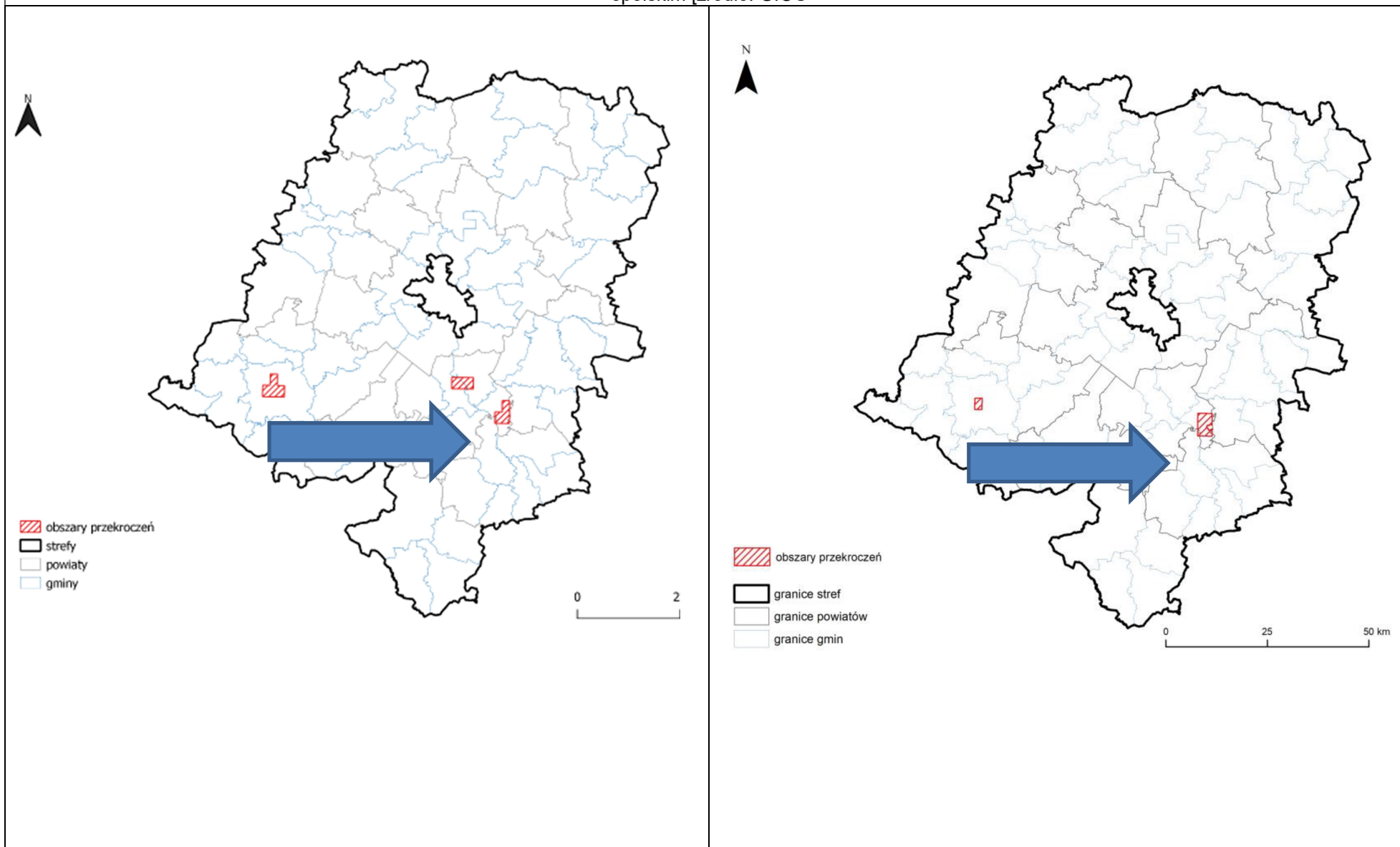
- zanieczyszczenia powietrza, są głównym powodem tzw. niskiej emisji. Emitują najczęściej zanieczyszczenia pyłowe i gazowe,
2. źródła transportowe (liniowe) – emisja zanieczyszczeń następuje na niskiej wysokości, tworząc niską emisję. Główne zanieczyszczenia to: węglowodory, tlenki azotu, tlenek węgla, pyły, związki ołowiu, tlenki siarki,
 3. zanieczyszczenia napływające spoza terenu gminy, zgodnie z dominującym kierunkiem wiatru.
 4. pylenie wtórne z odsłoniętej powierzchni terenu.

Porównanie jakościowe wyników rocznej oceny jakości powietrza za lata 2021-2022 w postaci graficznej przedstawiają rysunki w tabeli poniżej:

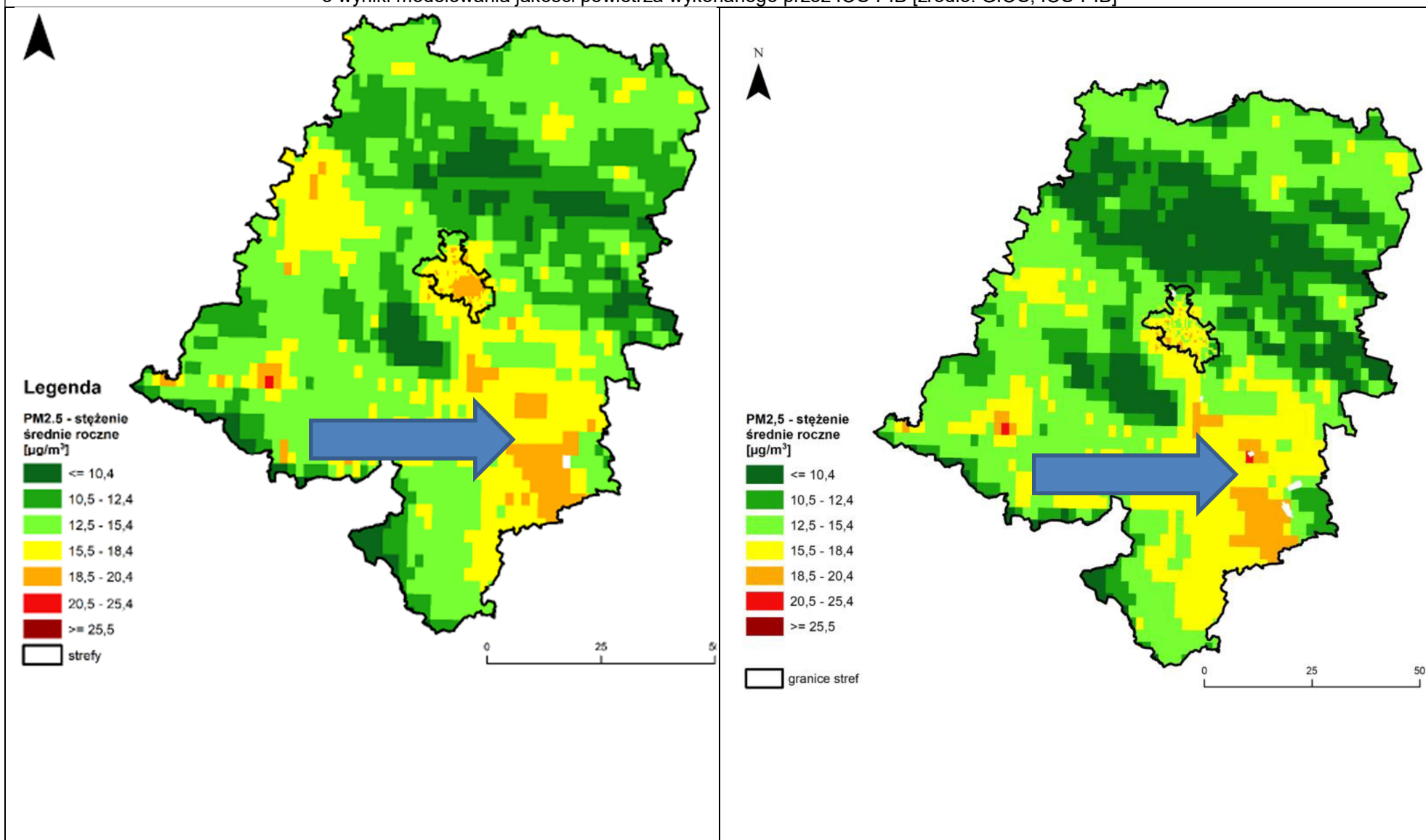
Tabela 4. Porównanie wyników rocznej oceny jakości powietrza za lata 2021-2022 w postaci graficznej.

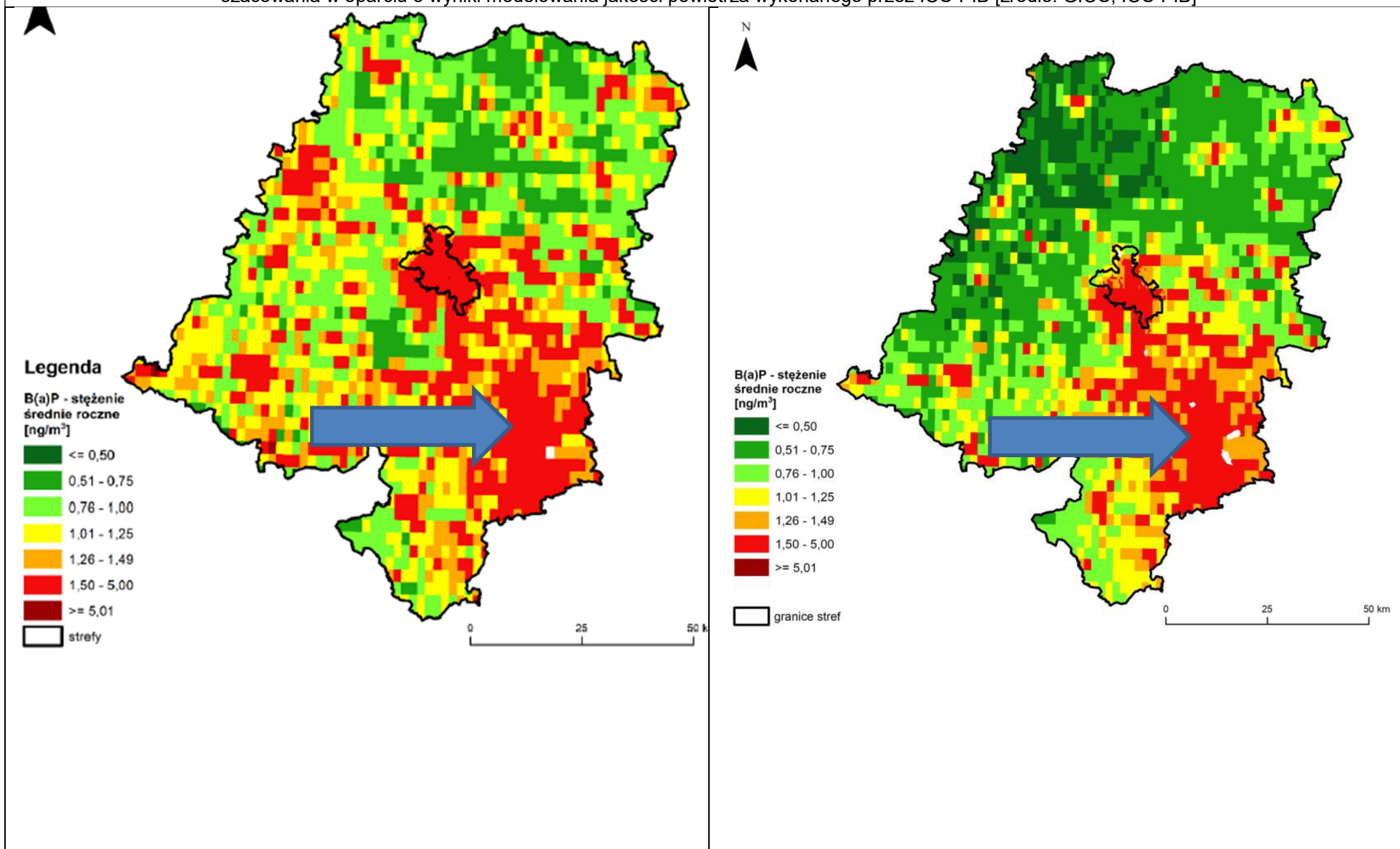
Zasięg obszarów przekroczeń dobowego poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM10 określonego ze względu na ochronę zdrowia w województwie opolskim [źródło: GIOŚ]

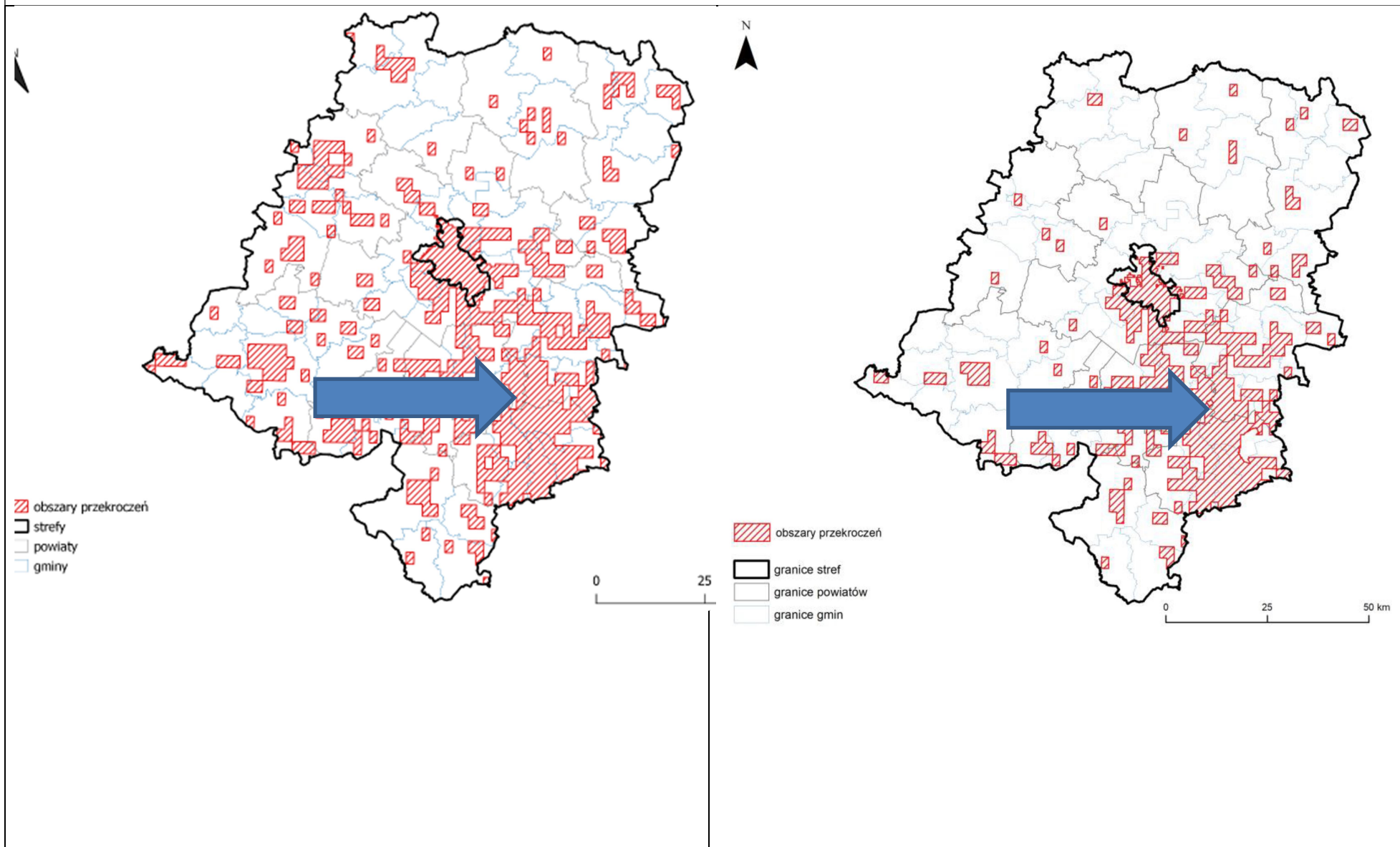
Rozkład przestrzenny wartości stężenia średniego rocznego pyłu PM_{2,5} w województwie opolskim, opracowany z wykorzystaniem metody szacowania w oparciu o wyniki modelowania jakości powietrza wykonanego przez IOŚ-PIB [źródło: GIOŚ, IOŚ-PIB]

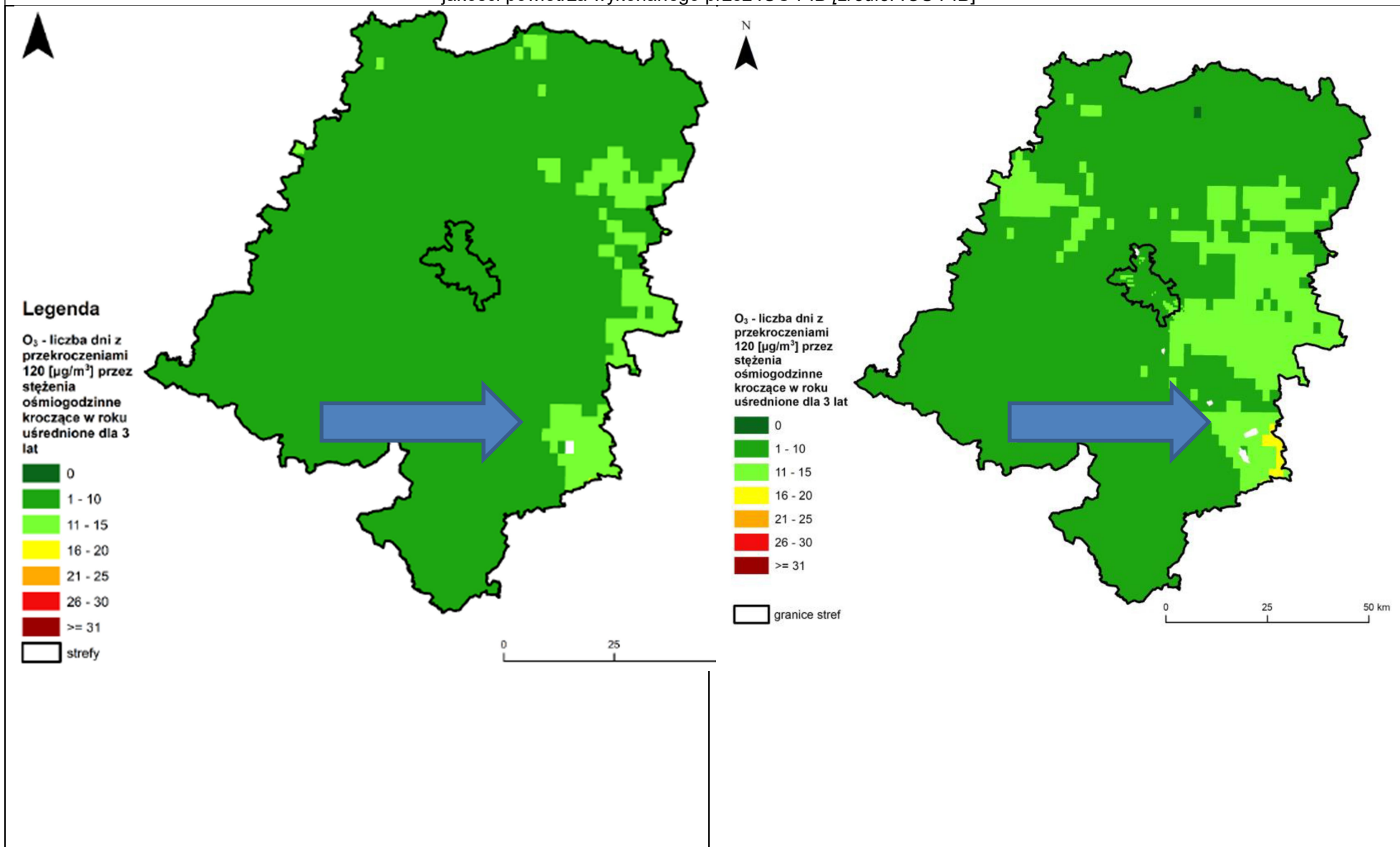
Rozkład przestrzenny wartości stężenia średniego rocznego benzo(a)pirenu w pyłe PM10 w województwie opolskim, opracowany z wykorzystaniem metody szacowania w oparciu o wyniki modelowania jakości powietrza wykonanego przez IOŚ-PIB [źródło: GIOŚ, IOŚ-PIB]

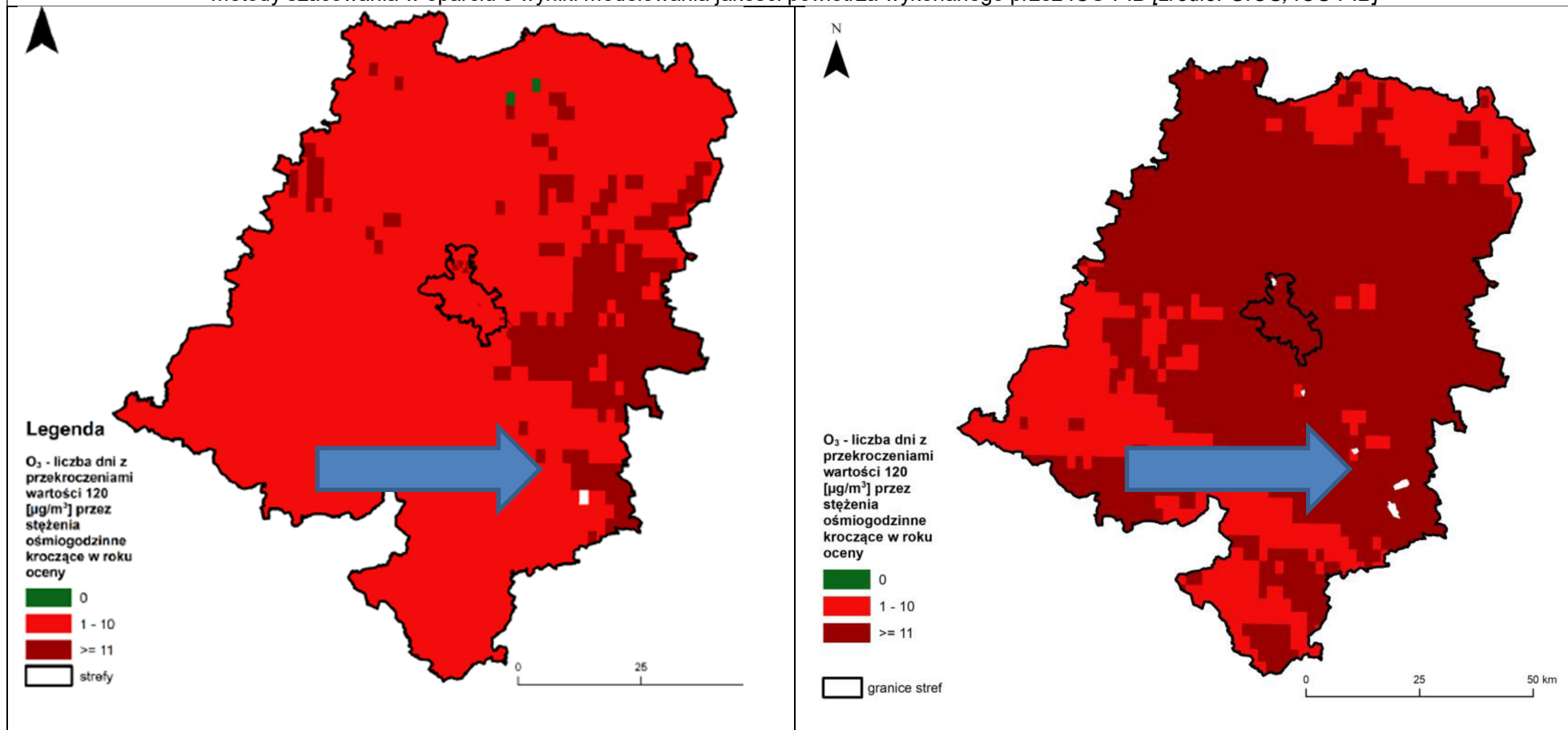
Zasięg obszarów przekroczeń poziomu docelowego benzo(a)pirenu określonego ze względu na ochronę zdrowia w województwie opolskim [źródło: GIOŚ]

Rozkład przestrzenny liczby dni z przekroczeniem poziomu docelowego O₃ na obszarze województwa opolskiego – średnia z 3 lat, będący wynikiem modelowania jakości powietrza wykonanego przez IOŚ-PIB [źródło: IOŚ-PIB]

Rozkład przestrzenny liczby dni z przekroczeniem poziomu celu długoterminowego O₃ na obszarze województwa opolskiego, opracowany z wykorzystaniem metody szacowania w oparciu o wyniki modelowania jakości powietrza wykonanego przez IOŚ-PIB [źródło: GIOŚ, IOŚ-PIB]

Źródło: GIOŚ-RWMS 2021-2022, opracowanie własne.

Na podstawie porównania wyników oceny jakości powietrza dla województwa opolskiego (z 2 ostatnich lat), w szczególności dla Gminy Reńska Wieś obserwuje się:

- poprawę wartości średniorocznej pyłu zawieszonego PM₁₀,
- brak obszarów przekroczeń dobowego poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM₁₀ na terenie gminy,
- brak zmian lub niewielkie zmiany wartości stężenia średnioroczno-pyłu PM_{2,5},
- stałe, duże wartości stężenia średnioroczno-benzo(a)pirenu na terenie gminy,
- występujące obszary przekroczeń poziomu docelowego benzo(a)pirenu,
- wzrost obszarów z występowaniem liczby dni z przekroczeniami poziomu celu docelowego O₃.

4.2. Klimat akustyczny.

Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* (Dz.U. 2022 poz. 2556 tekst jednolity) traktuje hałas jako zanieczyszczenie, wobec którego należy przyjmować takie same ogólne zasady postępowania, jak dla pozostałych zanieczyszczeń i związanych z nimi dziedzin ochrony środowiska.

Wartości dopuszczalne poziomów hałasu określają:

- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 15 października 2013 r. (Dz.U. 2014 r. poz. 112 - tekst jednolity) w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku,
- rozporządzenie Ministra Gospodarki z dn. 21 grudnia 2005 roku w sprawie zasadniczych wymagań dla urządzeń używanych na zewnątrz pomieszczeń w zakresie emisji hałasu do środowiska (Dz. U. 2005 Nr 263, poz. 2202 z późn. zmianami),
- wspólnotowe regulacje prawne, w tym Dyrektywa 2002/49/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 25.06.2002 r. odnosząca się do oceny i zarządzania poziomem hałasu w środowisku.

Stan środowiska, ze względu na jego zanieczyszczenia hałasem, określa się za pomocą tzw. klimatu akustycznego. Klimat akustyczny to zespół zjawisk akustycznych kształtowanych przede wszystkim przez źródła hałasu takie jak:

- transport drogowy, kolejowy, lotniczy,
- przemysł,
- przesył energii elektrycznej o wysokich napięciach.

Staraniem Marszałka województwa opolskiego opracowany został „Program Ochrony Środowiska przed hałasem dla województwa opolskiego”, uchwalony uchwałą Sejmiku Województwa Opolskiego nr VIII/76/2019 z dn. 18 czerwca 2019 r.

Program ochrony środowiska przed hałasem został opracowany dla terenów poza aglomeracjami położonych wzdłuż dróg krajowych i dróg wojewódzkich o ruchu powyżej 3 000 000 pojazdów rocznie oraz linii kolejowych o natężeniu większym niż 30 000 przejazdów rocznie zlokalizowanych w województwie opolskim. Program jest aktualizacją poprzedniego „Programu ochrony środowiska przed hałasem dla terenów poza aglomeracjami położonych wzdłuż dróg o natężeniu powyżej 3 000 000 pojazdów rocznie i linii kolejowych o natężeniu większym niż 30 000 przejazdów rocznie dla województwa opolskiego na lata 2014-2019”, określonego uchwałą Nr IV/60/2015 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 24 lutego 2015 r. (Dz. Urz. Woj. Opolskiego z 2015 r. poz. 973).

Celem Programu ochrony środowiska przed hałasem jest określenie niezbędnych priorytetów i wskazanie działań mających na celu zmniejszenie uciążliwości i ograniczenie poziomu hałasu. Program wykonywany jest na obszarze pokrywającym się z zakresem map akustycznych dla odcinków dróg krajowych i wojewódzkich w województwie opolskim o średniodobowym natężeniu ruchu (SDR) przekraczającym 8 219 pojazdów/dobę, co odpowiada 3 000 000 pojazdów w ciągu roku, oraz dla odcinków linii kolejowych o natężeniu większym niż 30 000 przejazdów rocznie, które to mapy pełnią funkcję źródła informacji o stanie klimatu akustycznego.

Zakres Programu obejmuje analizę, przede wszystkim tych obszarów, dla których wskaźnik M (wyznaczony na podstawie map akustycznych dla odcinków dróg zarządzanych przez Generalną Dyрекcję Dróg Krajowych i Autostrad oraz Zarząd Dróg Wojewódzkich w Opolu oraz odcinków kolejowych zarządzanych przez PKP Polskie Linie Kolejowe S.A.) przyjmuje

największe wartości. W ramach Programu przedstawiono szereg zaleceń o charakterze rozwiązań technicznych oraz wskazano kierunki innych działań, których realizacja pozwoli w największym stopniu osiągnąć wyznaczony cel.

W dokumencie opisane zostały koncepcje działań naprawczych, mających na celu poprawę stanu klimatu akustycznego, przedstawione w ramach opracowanych map akustycznych będących przedmiotem oceny dróg krajowych, wojewódzkich i linii kolejowych.

W Programie nie zostały uwzględnione drogi znajdujące się na terenie Gminy Reńska Wieś.

Rok 2021:

GIOŚ-RWMS w 2021 roku nie przeprowadzał pomiarów hałasu komunikacyjnego na terenie Gminy Reńska Wieś.

Rok 2020:

GIOŚ-RWMS w 2022 roku nie przeprowadzał pomiarów hałasu komunikacyjnego na terenie Gminy Reńska Wieś.

Hałas przemysłowy

Problemy z hałasem przemysłowym mogą wystąpić w otoczeniu dużych zakładów, lub skupisk zakładów. Zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska przedsiębiorstwa prowadzące instalacje powodujące emisje hałasu do otoczenia nie powinny powodować przekroczeń dopuszczalnych standardów poza terenem, do którego posiadają tytuł prawny. Uciążliwość hałasu emitowana z tych obiektów zależy między innymi od ilości źródeł hałasu, czasu ich pracy czy odległości od terenów podlegających ochronie akustycznej. Wytypowanie zakładów niekorzystnie oddziałujących na klimat akustyczny należy do zadań WIOŚ. Zakres planowanych kontroli oraz wyniki przeprowadzonych kontroli są zawarte w raportach WIOŚ. W przypadkach stwierdzenia nadmiernego poziomu hałasu nakładane są kary.

4.3. Oddziaływanie pól elektromagnetycznych.

Podstawowym aktem prawnym regulującym zasady ochrony środowiska przed polami elektromagnetycznymi jest ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska (Dz.U. 2022 poz. 2556 tekst jednolity) - dział VI Ochrona przed polami elektromagnetycznymi. Ochrona przed polami polega na zapewnieniu jak najlepszego stanu środowiska poprzez:

- utrzymanie poziomów pól elektromagnetycznych poniżej dopuszczalnych lub co najmniej na tych poziomach
- zmniejszanie poziomów pól elektromagnetycznych co najmniej do dopuszczalnych, gdy nie są one dotrzymane.

W odniesieniu do Gminy Reńska Wieś źródłami emisji promieniowania elektromagnetycznego są:

- stacje i linie energetyczne,
- pojedyncze nadajniki radiowe,
- stacje transformatorowe,
- stacje bazowe telefonii komórkowej,
- radiostacje amatorskie i stacje CB-radio,
- stacje bazowe łączności radiotelefonicznej,
- urządzenia emitujące pola elektromagnetyczne pracujące w przemyśle, placówkach naukowo badawczych, ośrodkach medycznych,
- urządzenia powszechnego użytku emitujące pola elektromagnetyczne, w tym pojedyncze aparaty telefonii komórkowej, sterowniki radiowe itp.

Rok 2021

W 2021 roku GIOŚ-RWMS nie przeprowadzał pomiarów natężenia promieniowania elektromagnetycznego na terenie Gminy Reńska Wieś. Przeprowadzone badania na terenie województwa opolskiego wykazały, że w badanych punktach pomiarowych nie stwierdzono przekroczenia wartości dopuszczalnych, określonych w rozporządzeniu Ministra Środowiska w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów.

Rok 2022

W 2022 roku GIOŚ-RWMS nie przeprowadzał pomiarów natężenia promieniowania elektromagnetycznego na terenie Gminy Reńska Wieś. Przeprowadzone badania na terenie

województwa opolskiego wykazały, że w badanych punktach pomiarowych nie stwierdzono przekroczenia wartości dopuszczalnych, określonych w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz.U. 2019, poz. 2448). Średnia wartość PEM dla pomiarów wykonanych we wszystkich punktach pomiarowych województwie opolskim w 2022 roku wyniosła 0,81846 V/m.

4.4. Zasoby i jakość wód. Gospodarka wodno-ściekowa.

4.4.1. Wody powierzchniowe.

Obecnie klasyfikację wód powierzchniowych określa się zgodnie z rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 25 czerwca 2021 r. w sprawie klasyfikacji stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego oraz sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych, a także środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz.U. 2021 poz. 1475).

Rozporządzenie to definiuje 5 klas stanu ekologicznego:

- klasa I – stan bardzo dobry – dla wód o niezmienionych warunkach przyrodniczych lub zmienionych tylko w bardzo niewielkim stopniu,
- klasa II – stan dobry – gdy zmiany warunków przyrodniczych w porównaniu do warunków niezakłóconych działalnością człowieka są niewielkie,
- klasa III – stan umiarkowany – obejmujący wody przekształcone w średnim stopniu,
- klasa IV – stan słaby – wody o znacznie zmienionych warunkach przyrodniczych (biologicznych, fizyko-chemicznych, morfologicznych), gdzie gatunki roślin i zwierząt znacznie różnią się od tych, które zwykle towarzyszą danemu typowi jednolitej części wód,
- klasa V – stan zły – wody o poważnie zmienionych warunkach przyrodniczych, w których nie występują typowe dla danego rodzaju wód gatunki.

Dodatkowo uwzględniono zasady określone szczegółowo w opracowanych przez GIOŚ-RWMŚ wytycznych dla wojewódzkich inspektoratów ochrony środowiska do przeprowadzenia oceny stanu jednolitych części wód powierzchniowych. Odstąpiono od stosowania zasady dziedziczenia wyników klasyfikacji wskaźników biologicznych, hydromorfologicznych, wskaźników fizykochemicznych, jak również wskaźników chemicznych (czyli nie uwzględniano w ocenie stanu/potencjału ekologicznego oraz w ocenie stanu chemicznego wyników klasyfikacji w/w wskaźników z ubiegłych lat).

Rok 2021:

Sposób klasyfikacji wskaźników biologicznych i hydromorfologicznych oraz fizykochemicznych elementów jakości wód powierzchniowych uległ w 2017 roku istotnym zmianom, w stosunku do lat poprzednich. Zmiany te dotyczą zwłaszcza oceny hydromorfologicznej rzek, która została oparta na Hydromorfologicznym Indeksie Rzeczny (HIR) oraz klasyfikacji wskaźników fizykochemicznych, w której każdy typ ma własny zestaw wartości granicznych klas. W przeważającej większości JCWP spowodowało to zaostrzenie kryteriów klasyfikacji. Stąd klasyfikacja elementów fizykochemicznych w wielu przypadkach jest niższa w stosunku do poprzednich lat, mimo braku rzeczywistej zmiany w mierzonych stężeniach substancji zanieczyszczających.

Nastąpiły również zmiany w klasyfikacji stanu chemicznego. Rozporządzenie klasyfikacyjne, transponujące zapisy dyrektywy 2013/39/UE, wprowadziło bardziej rygorystyczne środowiskowe normy jakości w porównaniu z poprzednio obowiązującymi dla następujących substancji priorytetowych, badanych w matrycy wodnej: antracen, fluoranten, ołów i jego związki, naftalen, nikiel i jego związki, WWA – benzo(a)piren oraz dla jedenastu substancji priorytetowych i innych zanieczyszczeń badanych w matrycy określanej jako biota, tj. we florze i faunie (dot. następujących wskaźników: bromowane difenyletery, heksachlorobenzen, heksachlorobutadien, rtęć i jej związki, dikofol, kwas perfluorooktanosulfonowy i jego pochodne (PFOS), dioksyny i związki dioksynopodobne, heksabromocyklododekan (HBCDD), heptachlor i epoksyd heptachloru, fluoranten, benzo(a)piren).

W roku 2021 wykonywano ocenę jakości wód powierzchniowych dla dwóch JCWP obejmujących teren Gminy Reńska Wieś, w roku 2022 dla trzech JCWP:

Rok 2021:

Tabela 5. Wyniki oceny wykonanej dla Jednolitych Części Wód Powierzchniowych zlokalizowanych na obszarze Gminy Reńska Wieś w roku 2021.

Nazwa JCWP/ nazwa ppk	Klasa elementów				Stan/potencjał ekologiczny	Stan chemiczny	Ocena stanu JCWP
	biologicznych	hydromorfologicznych	fizykochemicznych	fizykochemicznych – spec. zanieczyszczenia syntetyczne i niesyntetyczne			
Dopływ spod Więszyc – ppk Dopływ spod Więszyc – poniżej Proboszowa PLRW60001711732	II	III	>II	-	W roku 2021 nie została dokonana klasyfikacja i ocena stanu jednolitych części wód powierzchniowych, a wyłącznie klasyfikacja wskaźników jakości wód, zgodnie z § 14 i § 15 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 25 czerwca 2021 r. w sprawie klasyfikacji stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego oraz sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych, a także środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz. U. poz. 1475).		
Trzciniec – ppk Trzciniec – poniżej Kolonii Mechnica PLRW60001711738	III	III	>II	-			

Źródło: Ocena wód powierzchniowych w 2021 roku GIOŚ-RWMŚ

Objaśnienia: JCW - **Jednolite części wód** zostały wyznaczone, zgodnie z Ramową Dyrektywą Wodną, która definiuje je jako: oddzielny i znaczący element wód powierzchniowych taki jak: jezioro, zbiornik, strumień, rzeka lub kanał, część strumienia, rzeki lub kanału, wody przejściowe lub pas wód przybrzeżnych.

Analiza parametrów wód w badanych przez GIOŚ-RWMŚ w Opolu wykazała:

Elementy biologiczne:

- dla jednej JCWP określono II klasę elementów biologicznych,
- dla jednej JCWP określono III klasę elementów biologicznych.

Elementy hydromorfologiczne:

- dla dwóch JCWP określono III klasę elementów hydromorfologicznych,

Elementy fizykochemiczne:

- dla dwóch JCWP określono >II klasę elementów fizykochemicznych.

Elementy fizykochemiczne - specyficzne zanieczyszczenia syntetyczne i niesyntetyczne: parametry nie były określane.

Stan/potencjał ekologiczny, stan chemiczny i stan ogólny JCWP nie były określane

Rok 2022:

Tabela 6. Wyniki oceny wykonanej dla Jednolitych Części Wód Powierzchniowych zlokalizowanych na obszarze Gminy Reńska Wieś w roku 2022.

Nazwa JCWP/ nazwa ppk	Klasa elementów				Stan/potencjał ekologiczny	Stan chemiczny	Ocena stanu JCWP
	biologicznych	hydromorfologicznych	fizykochemicznych	fizykochemicznych – spec. zanieczyszczenia syntetyczne i niesyntetyczne			
Ligocki Potok – ppk Ligocki Potok - Antoszka PLRW600009117489	III	II	II	-	W roku 2022 nie została dokonana klasyfikacja i ocena stanu jednolitych części wód powierzchniowych, a wyłącznie klasyfikacja wskaźników jakości wód, zgodnie z § 14 i § 15 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 25 czerwca 2021 r. w sprawie klasyfikacji stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego oraz sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych, a także środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz. U. poz. 1475).		
Stradunia od Jakubowickiego Potoku do Odry – ppk Stradunia - Stradunia PLRW600011117499	III	-	II	-			
Odra od Kanału Gliwickiego do Osobłogi – ppk Odra – Obrowiec PLRW60001111759	IV	III	>II	I			

Źródło: Ocena wód powierzchniowych w 2022 roku GIOŚ-RWMŚ

Objaśnienia: JCW - **Jednolite części wód** zostały wyznaczone, zgodnie z Ramową Dyrektywą Wodną, która definiuje je jako: oddzielny i znaczący element wód powierzchniowych taki jak: jezioro, zbiornik, strumień, rzeka lub kanał, część strumienia, rzeki lub kanału, wody przejściowe lub pas wód przybrzeżnych.

Analiza parametrów wód w badanych przez GIOŚ-RWMŚ w Opolu wykazała:

Elementy biologiczne:

- dla dwóch JCWP określono III klasę elementów biologicznych,
- dla jednej JCWP określono IV klasę elementów biologicznych.

Elementy hydromorfologiczne:

- dla jednej JCWP określono II klasę elementów hydromorfologicznych,
- dla jednej JCWP określono III klasę elementów hydromorfologicznych.

Elementy fizykochemiczne:

- dla dwóch JCWP określono II klasę elementów fizykochemicznych,
- dla jednej JCWP określono >II klasę elementów fizykochemicznych.

Elementy fizykochemiczne - specyficzne zanieczyszczenia syntetyczne i niesyntetyczne:

- dla jednej JCWP określono I klasę elementów fizykochemicznych - specyficzne zanieczyszczenia syntetyczne i niesyntetyczne.

Stan/potencjał ekologiczny, stan chemiczny i stan ogólny JCWP nie były określane

Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej opublikował ocenę ryzyka osiągnięcia celów środowiskowych dla JCWP ujętych w planie gospodarowania wodami w dorzeczu Odry. Ocenę dla JCWP obejmujących teren Gminy Reńska Wieś przedstawiono w tabeli poniżej:

Tabela 7. Ocena ryzyka osiągnięcia celów środowiskowych dla JCWP ujętych w Planie gospodarowania wodami w dorzeczu Odry.

Kod JCWP	Nazwa JCWP	Typ JCWP	Status	Stan (ogólny)	Stan/ potencjał ekologiczny	Stan chemiczny	Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych
60001011738	Trzciniac	Potok lub strumień nizinny piaszczysty	NAT - naturalna część wód	brak danych	nie można dokonać oceny stanu/potencjału (brak badań biologicznych w JCWP)	stan chemiczny dobry	zagrożona
600009117474	Dopływ spod Marianków	Potok lub strumień nizinny	NAT - naturalna część wód	brak danych	nie można dokonać oceny stanu/potencjału (brak badań biologicznych w JCWP)	Nie dotyczy	zagrożona
600009117489	Ligocki Potok	Potok lub strumień nizinny	NAT - naturalna część wód	zły stan wód	umiarkowany stan ekologiczny	Brak danych	zagrożona
600011117499	Stradunia od Jakubowickiego Potoku do Odry	Rzeka nizinna	NAT - naturalna część wód	brak danych	nie można dokonać oceny stanu/potencjału (brak badań biologicznych w JCWP)	Brak danych	zagrożona
60001111759	Odra od Kanału Gliwickiego do Osobłogi	Rzeka nizinna	SZCW - silnie zmieniona część wód	zły stan wód	zły potencjał ekologiczny	stan chemiczny poniżej dobrego	zagrożona
6000091171429	Olszówka	Potok lub strumień nizinny	SZCW - silnie zmieniona część wód	zły stan wód	dobry potencjał ekologiczny	stan chemiczny poniżej dobrego	zagrożona
600011117159	Odra od granicy do Kanału Gliwickiego	Rzeka nizinna	SZCW - silnie zmieniona część wód	zły stan wód	umiarkowany potencjał ekologiczny	stan chemiczny poniżej dobrego	zagrożona

Zródło: Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 16 listopada 2022 r. (Dz.U. 2023 poz. 335) w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry.

Tabela 8. Działania dla JCWP zlokalizowanych na terenie Gminy Reńska Wieś

Kod JCWP	Nazwa JCWP	Presja	Nazwa działania	Opis działania
60001011738	Trzciniec	-prostowanie koryta -obiekty mostowe	Realizacja działań wynikających z planów ochrony i planów zadań ochronnych dla obszarów chronionych	Przeprowadzić pomiary jakości wód gruntowych w otoczeniu zbiornika (starorzecza)
600009117474	Dopływ spod Marianków	-prostowanie koryta -obiekty mostowe -górnictwo	Dla JCW nie zaplanowano żadnych dodatkowych działań podstawowych.	-
600009117489	Ligocki Potok	-prostowanie koryta -obiekty mostowe	Dla JCW nie zaplanowano żadnych dodatkowych działań podstawowych.	-
600011117499	Stradunia od Jakubowickiego Potoku do Odry	-odpływ miejski (wody opadowe) -nawożenie i depozycja -budowle piętrzące	Dla JCW nie zaplanowano żadnych dodatkowych działań podstawowych.	-
60001111759	Odra od Kanału Gliwickiego do Osobłogi	-nawożenie i depozycja oraz odpływ miejski (wody opadowe) prostowanie koryta - budowle piętrzące -budowle regulacyjne (opaski brzegowe, ostrogi, tamy podłużne) -wały przeciwpowodziowe -rozwój obszarów zurbanizowanych: transport, turystyka, -odpływ miejski	-Kontrole dotyczące stosowania programu działań mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych oraz zapobieganie dalszemu zanieczyszczeniu przez podmioty prowadzące produkcję rolną i działalność -Działania renaturyzacyjne	-Działania kontrolne przestrzegania przez rolników rozporządzenia z dnia 12 lutego 2020 r w sprawie przyjęcia „Programu działań mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych oraz zapobieganie dalszemu zanieczyszczeniu” zgodnie z art. 108 pr. w., tj.: 1) stosowania programu działań, 2) spełnienia obowiązku posiadania planu nawożenia azotem, 3) stosowania nawozów zgodnie z planem nawożenia azotem. -Analiza sposobu prowadzenia działań restytucyjnych z uwzględnieniem zachowania funkcji cieku oraz realizacja działań restytucyjnych na podstawie przeprowadzonej analizy (do 2027 r.).
6000091171429	Olszówka	rozproszone - rozwój obszarów zurbanizowanych: transport, turystyka, odpływ miejski	Działania renaturyzacyjne	Analiza sposobu prowadzenia działań restytucyjnych z uwzględnieniem zachowania funkcji cieku oraz realizacja działań restytucyjnych na podstawie przeprowadzonej analizy (do 2027 r.).

Kod JCWP	Nazwa JCWP	Presja	Nazwa działania	Opis działania
600011117159	Odra od granicy do Kanału Gliwickiego	<ul style="list-style-type: none"> -odpływ miejski (wody opadowe) -budowle piętrzące -budowle regulacyjne (opaski brzegowe, ostrogi, tamy podłużne) -wały przeciwpowodziowe -górnictwo -rozproszone - rozwój obszarów zurbanizowanych: transport, turystyka, odpływ miejski 	Kontrole dotyczące stosowania programu działań mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych oraz zapobieganie dalszemu zanieczyszczeniu przez podmioty prowadzące produkcję rolną i działalność	Działania kontrolne przestrzegania przez rolników rozporządzenia z dnia 12 lutego 2020 r w sprawie przyjęcia „Programu działań mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych oraz zapobieganie dalszemu zanieczyszczeniu” zgodnie z art. 108 pr. w., tj.: 1) stosowania programu działań, 2) spełnienia obowiązku posiadania planu nawożenia azotem, 3) stosowania nawozów zgodnie z planem nawożenia azotem.

Źródło: Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 16 listopada 2022 r. (Dz.U. 2023 poz. 335) w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry.

4.4.2. Wody podziemne.

Zakres dopuszczalnych wartości wskaźników jakości wody określają następujące akty prawne:

- rozporządzenie Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi z dnia 11 października 2019 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu jednolitych części wód podziemnych (Dz.U. 2019 poz. 2148).
- rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 07 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz.U. 2017 poz. 2294).

Ocenę jakości wód podziemnych przeprowadza GIOŚ-RWMS. Monitoring wód podziemnych obejmuje punkty pomiarowe, monitorujące wszystkie główne zbiorniki wód podziemnych (GZWP), użytkowe poziomy wodonośne, obszary zwiększonego drenażu oraz obszary szczególnie zagrożone przez przemysł. Uwzględnia warunki hydrogeologiczne w ujęciu regionalnym i lokalnym oraz występowanie potencjalnych ognisk zanieczyszczeń i zagrożeń wód podziemnych.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska oceny jakości elementów fizykochemicznych stanu wód podziemnych oraz oceny stanu chemicznego i stanu ilościowego wód podziemnych dokonuje się dla każdego okresu, do którego stosuje się plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza. Zarówno badania jak i oceny stanu wód podziemnych w zakresie elementów fizykochemicznych i ilościowych wykonuje państwowa służba hydrogeologiczna (art. 155a ust. 5 ustawy Prawo wodne, (t. j. Dz.U. 2021, poz. 624 tekst jedn.). Przy określaniu klasy jakości wód podziemnych (I-V) w punkcie pomiarowym dopuszcza się przekroczenie elementów fizykochemicznych, gdy jest ono spowodowane przez naturalne procesy, z zastrzeżeniem, że to przekroczenie nie dotyczy elementów fizykochemicznych oznaczonych w załączniku symbolem „H” (substancje niebezpieczne) i mieści się w granicach przyjętych dla kolejnej niższej klasy jakości wody. W przypadku większej liczby badań monitoringowych w ciągu roku do porównań przyjmuje się wartość średniej arytmetycznej stężeń badanych elementów fizykochemicznych uzyskanych z rocznych wyników badań monitoringowych w punkcie pomiarowym.

Klasy jakości wód podziemnych I, II, III oznaczają dobry stan chemiczny, a klasy jakości wód podziemnych IV, V oznaczają słaby stan chemiczny.

Rok 2021

Na terenie Gminy Reńska Wieś w 2021 roku nie wyznaczono punktów pomiarowych wód podziemnych.

Rok 2022

Na terenie Gminy Reńska Wieś w 2022 roku nie wyznaczono punktów pomiarowych wód podziemnych.

4.4.3. Gospodarka wodno-ściekowa.

Emisja zanieczyszczeń do wód

Czynnikiem stanowiącym największe zagrożenie dla stanu jakości wód jest działalność antropogeniczna. Do głównych presji wywieranych przez człowieka na środowisko wodne należy zaliczyć:

- pobór wód na różne cele,
- wprowadzanie ścieków komunalnych i przemysłowych,
- zanieczyszczenia obszarowe, spływające z wodami opadowymi głównie z terenów użytkowanych rolniczo,
- zmiany morfologiczne (regulacja rzek, ochrona przeciwpowodziowa).

Prowadzone są działania zmierzające do racjonalizacji zużycia wody, zarówno na cele produkcyjne jak i gospodarstw domowych, wymuszonej przez zastosowane instrumenty prawno-ekonomiczne (opłaty, kary i skuteczniejsze kontrole). Racjonalizacji zużycia wody sprzyja również upowszechnienie pomiaru jej zużycia oraz wprowadzenie zamkniętych obiegów wody.

Podstawowe parametry sieci wodociągowych w Gminie Reńska Wieś w latach 2021-2022 przedstawiono w tabeli poniżej:

Tabela 9. Sieć wodociągowa w Gminie Reńska Wieś w latach 2021-2022.

Parametr	jm.	2021	2022
Długość czynnej sieci rozdzielczej (bez przyłączy)	km	121,57	121,7
Woda dostarczona gospodarstwom domowym	tys. m ³	262,4	267,763
Przyłącza do budynków	szt.	2 187	2 207
Średnie zużycie wody na 1 mieszkańca	m ³ /rok	28,2	33,4

Źródło: UG w Reńskiej Wsi, GUS Bank Danych Lokalnych

Długość czynnej sieci rozdzielczej na terenie gminy wynosi 121,7 km, w latach 2021-2022 długość sieci wodociągowej zwiększyła się o 0,13 km, liczba przyłączy wodociągowych wzrosła o 20 szt. Średnie zużycie wody na 1 mieszkańca wynosiło w 2022 roku 33,4 m³/mieszkańca/rok i w odniesieniu do 2021 r. wzrosło o 5,2 m³/mieszkańca/rok

Długość sieci kanalizacji sanitarnej na terenie gminy wynosi 95,15 km. Na przestrzeni lat 2021-2022 ogólna długość sieci kanalizacyjnej na terenie Gminy wzrosła o 2,93 km, liczba przyłączy wzrosła o 60 szt. Dane charakteryzujące gospodarkę ściekową w Gminie Reńska Wieś przedstawia tabela:

Tabela 10. Sieć kanalizacyjna w Gminie Reńska Wieś w latach 2021-2022.

Parametr	jm.	2021	2022
Długość czynnej sieci kanalizacyjnej ogółem	km	92,22	95,15
Przyłącza do budynków	szt.	1 823	1 883
Ścieki komunalne odprowadzone razem	dam ³	178,8	179,436
Wskaźnik skanalizowania*	%	80,11	82,38

Źródło: UG w Reńskiej Wsi, GUS Bank Danych Lokalnych

Uwaga: *wskaźnik skanalizowania wyliczony na podstawie liczby osób posiadających dostęp do kanalizacji)

4.5. Zasoby geologiczne.

Według regionalizacji fizyczno - geograficznej J. Kondrackiego Gmina Reńska Wieś leży w obrębie makroregionu Niziny Śląskiej. Północno-wschodnia i wschodnia część gminy (przy dolinie Odry) należy do mezoregionu Kotliny Raciborskiej. Pozostały obszar leży w obrębie mezoregionu Płaskowyżu Głubczyckiego.

Na ukształtowanie terenu Gminy Reńska Wieś zasadniczy wpływ mają dwie jednostki morfologiczne:

- obszar wysoczyzny plejstoceńskiej Płaskowyżu Głubczyckiego,
- obniżenie Kotliny Raciborskiej.

Tabela 11. Zasoby geologiczne i przemysłowe złóż na terenie Gminy Reńska Wieś znajdujące się w bazie zasobów geologicznych PIG-PIB w 2021 i 2022 roku.

Lp.	Nazwa złoża	Kopalina	Zagospodarowanie	Pow. złoża [ha]	Zasoby geologiczne [tys. ton]	Zasoby przemysłowe [tys. ton]	Wydobycie [tys. ton]
1.	Dębowa	KRUSZYWA NATURALNE	złoże rozpoznane szczegółowo	45,82	9 147	-	-
2.	Dębowa I	KRUSZYWA NATURALNE	złoże rozpoznane szczegółowo	1,99	b.d.	b.d.	b.d.
3.	Kobylice IV	KRUSZYWA NATURALNE	złoże rozpoznane szczegółowo	144,00	21 528	-	-
4.	Poborszów	KRUSZYWA NATURALNE	złoże rozpoznane szczegółowo	192,63	24 278	-	-
5.	Większyce	TORFY	złoże rozpoznane wstępnie	14,37	287,90	-	-

Źródło: www.pgi.gov.pl, Bilans zasobów złóż kopalin w Polsce wg stanu na 31.12.2021 r i 31.12.2022 r. wg PIG-PIB.

4.6. Gleby

Na jakość gleb negatywny wpływ mają zanieczyszczenia antropogeniczne ze źródeł punktowych i obszarowych, takich jak: produkcja rolnicza i nawożenie gleb, emisja gazów i pyłów z przemysłu i motoryzacji oraz sytuacje awaryjne, powodujące lokalną emisję zanieczyszczeń fizycznych i chemicznych.

Aktualnie obowiązujące kryteria oceny zawartości zanieczyszczenia gleb metalami ciężkimi zawarte są w załączniku do rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 1 września 2016 r. w sprawie sposobu prowadzenia oceny zanieczyszczenia powierzchni ziemi (Dz.U. 2016, poz. 1395). Rozpoznanie stanu gleb użytkowanych rolniczo pod względem zanieczyszczenia metalami ciężkimi jest istotne z uwagi na produkcję bezpiecznej żywności dla człowieka. Występowanie w glebach podwyższonej zawartości metali ciężkich będące następstwem działalności ludzkiej poprzez: emisje przemysłowe, motoryzację, nadmierną chemizację rolnictwa, powoduje degradację biologicznych właściwości gleb, skażenie wód gruntowych oraz przechodzenie zanieczyszczeń do łańcucha żywnościowego.

2021:

W 2021 roku nie były przeprowadzane badania gleb na terenie Gminy Reńska Wieś.

2022:

W 2022 roku nie były przeprowadzane badania gleb na terenie Gminy Reńska Wieś.

Rekultywacja gruntów w Gminie Reńska Wieś w 2021 r.:

Według danych Starostwa Powiatowego w Kędzierzynie-Koźlu, na terenie Gminy Reńska Wieś grunty wymagające rekultywacji i zagospodarowania zajmowały powierzchnię 10,99 ha, w tym zdewastowane: 10,99 ha. W ciągu roku nie dokonywano rekultywacji gruntów.

Rekultywacja gruntów w Reńska Wieś w 2022 r.:

Według danych Starostwa Powiatowego w Kędzierzynie-Koźlu, na terenie Gminy Reńska Wieś grunty wymagające rekultywacji i zagospodarowania zajmowały powierzchnię 10,99 ha, w tym zdewastowane: 10,99 ha. W ciągu roku nie dokonywano rekultywacji gruntów.

4.7. Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów.

Gmina zobowiązana jest do wypełniania zadań w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi wynikającymi m. in. z ustawy o odpadach, ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz rozporządzeń wykonawczych.

Głównym źródłem powstawania odpadów komunalnych są gospodarstwa domowe oraz obiekty użyteczności publicznej.

Gmina wypełnia zadania w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi wynikające m.in. z ustawy o odpadach, ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz rozporządzeń wykonawczych.

Gmina Reńska Wieś należy do Związku Międzygminnego „Czysty Region” z siedzibą w Kędzierzynie-Koźlu, tak więc to Związek wykonuje w imieniu gminy zadania związane z gospodarką odpadami komunalnymi. Mieszkańcy gminy uiszczają Związkowi opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi, natomiast Związek gospodaruje środkami z pobieranych od mieszkańców opłat.

Organizacja selektywnej zbiórki oraz ilości odebranych/zebranych odpadów komunalnych

Selektywna zbiórka odpadów na terenie Gminy Reńska Wieś w latach 2021-2022 zorganizowana była w oparciu o podział na następujące frakcje odpadów:

- odpady suche - tworzywa sztuczne, metale, opakowania wielomateriałowe,
- papier,
- szkło,
- odpady biodegradowalne,
- pozostałe zmieszane odpady komunalne,

ponadto zbierane były:

- odpady wielkogabarytowe, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, zużyte opony o średnicy do 56 cm - zbiórka 2 razy do roku w systemie akcyjnym zgodnie z ustalonym harmonogramem,

- zużyte baterie - zbiórka do specjalnych pojemników, ustawionych w placówkach oświatowych i Urzędzie Gminy,
- przeterminowane leki.

Uzupełnieniem systemu selektywnej zbiórki w analizowanym okresie, był Mobilny Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (MPSZOK) - funkcjonujący 2 razy do roku, do którego mieszkańcy mogli dostarczać następujące rodzaje odpadów:

- odpady surowcowe (tzw. „suche”),
- szkło opakowaniowe,
- odpady zielone (trawa, liście, rozdrobnione gałęzie),
- przeterminowane leki,
- chemikalia,
- zużyte baterie i akumulatory,
- zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny,
- odpady wielkogabarytowe,
- zużyte opony samochodowe o średnicy do 56 cm,
- budowlane i rozbiórkowe stanowiące odpady komunalne (do 300 kg/mieszkańca/rok).

Ponadto mieszkańcy Gminy Reńska Wieś mogli korzystać ze stacjonarnego Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK) w Kędzierzynie-Koźlu przy ul. Naftowej. Poniżej przedstawiono ilości odpadów komunalnych, odebranych/zebranych z terenu Gminy Reńska w latach 2021-2022. (14 kwietnia 2023 r. w miejscowości Długomiłowice, ul. Polna 10 uruchomiono Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych PSZOK dla mieszkańców Gminy Reńska Wieś).

Tabela 12. Ilość odpadów komunalnych zebranych z terenu Gminy Reńska Wieś w latach 2021-2022

Rok	Masa zebranych odpadów komunalnych (ogółem) [Mg]	Masa odpadów komunalnych zebranych selektywnie [Mg]	Udział odpadów komunalnych zebranych selektywnie w ogólnej masie zebranych odpadów [%]
2021	3 468,24	2 312,9	66,69
2022	3 272,80	2 164,7	66,14

Źródło: Opracowane na podstawie GUS

Ogólna ilość odpadów komunalnych zebranych z terenu Gminy Reńska Wieś w 2022 r. zmalała w stosunku do 2021 r. o ok. 5,6 % (195,44 Mg).

Również ilość odpadów zebranych w sposób selektywny zmalał w stosunku do 2021 r. o ok. 6,4 % (148,2 Mg).

Udział odpadów komunalnych zebranych selektywnie w ogólnej masie zebranych odpadów w 2022 roku również uległ niewielkiemu zmniejszeniu o 0,55 punktu procentowego.

Usuwanie wyrobów zawierających azbest

Odpady zawierające azbest, jako odpady niebezpieczne, wymagają szczególnego sposobu postępowania i dlatego powinny być objęte programem likwidacji azbestu i odpadów zawierających azbest. W czasie obróbki mechanicznej (np. kruszenie, cięcie itp.) następuje uwalnianie się włókien azbestowych do powietrza i zachodzi niebezpieczeństwo ich wchłaniania, dlatego też proces usuwania wyrobów zawierających azbest powinien być przeprowadzony ze szczególnym zachowaniem zasad bezpieczeństwa i higieny pracy, przez wyspecjalizowane i uprawnione w tym zakresie firmy.

Zasady bezpiecznego postępowania z wyrobami i odpadami zawierającymi azbest zostały przedstawione w „Programie Oczyszczania Kraju z Azbestu 2009-2032”.

W latach 2021-2022 Gmina Reńska Wieś usuwała wyroby azbestowe w ramach programu priorytetowego ogłoszonego przez NFOŚiGW.

Na koniec 2022 r. na terenie Gminy Reńska Wieś występowało ok. **676,468 Mg** wyrobów azbestowych, z tego:

- 533,227 Mg - u osób fizycznych,
- 143,241 Mg - u osób prawnych.

Do tej pory usunięto ok. 443,284 Mg odpadów zawierających azbest, czyli 60,4%

4.8. Zasoby przyrodnicze.

Obszary prawnie chronione

Na terenie Gminy Reńska Wieś ustanowiono następujące formy ochrony przyrody:

- Obszary Chronionego Krajobrazu - Łęg Zdieszowicki,
- Obszary Natura 2000 - Łęg Zdieszowicki – obszar siedliskowy,
- Użytek ekologiczny „Naczysławki”,
- Pomniki przyrody.

Powierzchnia obszarów chronionych na terenie Gminy Reńska Wieś stanowi ok. 5,3 % powierzchni gminy.

Obszar Chronionego Krajobrazu - Łęg Zdieszowicki

został ustanowiony rozporządzeniem nr 0151/P/16/2006 Wojewody Opolskiego z dnia 6 maja 2006 roku w sprawie obszarów chronionego krajobrazu. Jest to najmniejszy obszar chronionego krajobrazu w województwie opolskim. Zajmuje powierzchnię 600 ha. Położony jest w kotlinie Raciborskiej między Zdieszowicami, Mechnicą i Poborszowem, około 10 km na południe od Krapkowic. Około 75 % jego powierzchni należy do gminy Reńska Wieś, a jedynie 75 ha położonych jest na terenie miasta Zdieszowice. Łęg stanowi unikatową na terenie województwa enklawę dobrze zachowanych lasów liściastych w dolinie Odry z licznymi jej naturalnymi starorzeczami. Najczęściej występują tu lasy pośrednie między łęgiem i gradem. Ich przejściowy charakter jest związany z uregulowaniem koryta Odry, co spowodowało pogorszenie warunków wodnych i glebowych. W drzewostanie dominuje dąb szypułkowy oraz miejscami grab zwyczajny. W runie masowo zakwitają: objętą ochroną prawną śnieżyczka przebiśnieg, kokorycz pełna, złoć żółta, ziarnopłon wiosenny, zawilec gajowy i czosnek niedźwiedzi, kruszczyk siny. Spotkać tu można cebulicę dwulistną, która ze względu na rzadkość występowania została umieszczona na „Czerwonej liście roślin naczyniowych województwa opolskiego”. Nie mniej interesująca jest również roślinność starorzeczy Odry. Występują tu: grzybienie białe, grązel żółty oraz osoka aloesowata. Bardzo dobrze rozwinięta jest warstwa krzewów z dużym udziałem czeremchy, jarząba oraz kruszyny. Ważnym i charakterystycznym elementem obszaru jest jedno z dwóch w województwie opolskim, stanowisko skrzypu olbrzymiego. Na obszarze Łęgu Zdieszowickiego stwierdzono łącznie 106 gatunków zwierząt chronionych, w tym 6 gatunków bezkręgowców, z kręgowców - 4 gatunki ryb, 7 gatunków płazów, 4 gatunki gadów, 7 gatunków ssaków oraz najliczniejsza grupa - 78 gatunków ptaków. Znajdują się tu stanowiska łęgowe zimorodka, dzięcioła zielonosiwego, sowy uszatej, muchołówki białoszywej oraz remiza, którego charakterystyczne, workowate i wiszące na drzewach gniazda spotkać możemy nad Odra i jej starorzeczach. Do najciekawszych stwierdzonych tu ptaków przelotnych należą m. in. orzeł bielik, trzmielojad i dzięcioł białostrzybi.

Obszar Natura 2000 - Łęg Zdieszowicki

Kompleks dobrze zachowanych, lecz nieco grądowiejących łęgów jesionowo-wiązowych nad Odrą. Jedyne taki zachowany kompleks w tej części doliny Odry. Ostoja zlokalizowana jest na terenach zalewowej doliny Odry na najniższych terasach holocenijskich. W pokrywie geologicznej i glebowej dominują ciężkie mady. Lokalnie występują namuły. W obrębie ostoi zlokalizowane są starorzecza Odry znajdujące się w różnych stadiach rozwoju geomorfologicznego i sukcesji ekologicznej.

Ważna ostoja lasów łęgowych i grądów połęgowych, charakterystyczny krajobraz doliny Odry, największy płat lasu łęgowego na pd. od Opola.

Użytki ekologiczne

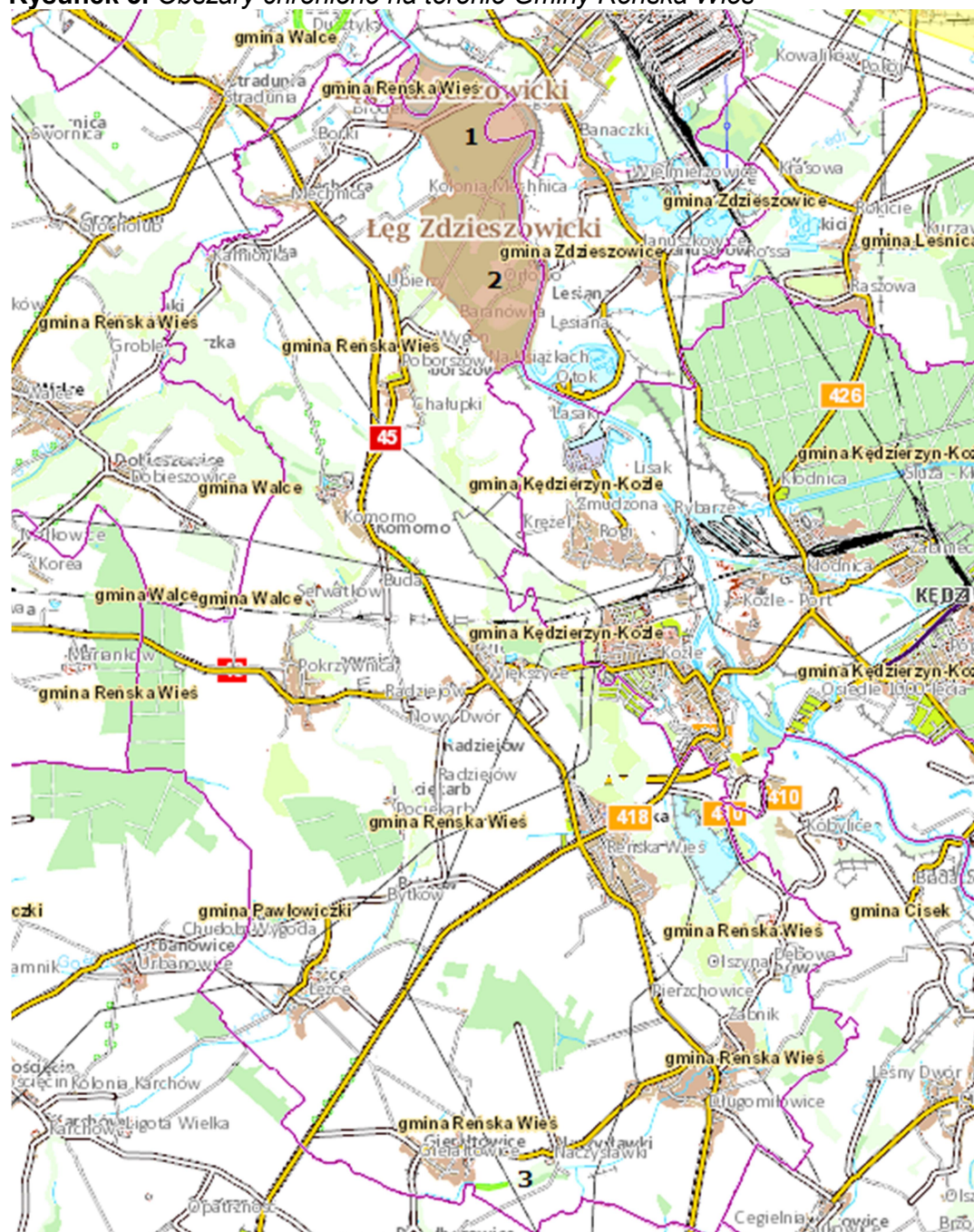
Użytkami ekologicznymi są zasługujące na ochronę pozostałości ekosystemów mających znaczenie dla zachowania różnorodności biologicznej - naturalne zbiorniki wodne, śródpolne i śródleśne oczka wodne, kępy drzew i krzewów, bagna, torfowiska, wydmy, płyty nieużytkowanej roślinności, starorzecza, wychodnie skalne, skarpy, kamieńce, siedliska przyrodnicze oraz stanowiska rzadkich lub chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów, ich ostoje oraz miejsca rozmnażania lub miejsca sezonowego przebywania.

Tabela 13. Użytki ekologiczne na terenie Gminy Reńska Wieś.

Numer obiektu w dokument. wojewody	Forma ochrony (drzewo/głaz)	Gmina	Podstawa prawna
Naczysławki	śródlęśna łąka, miejsce lęgowe ptactwa wodno - błotnego	Reńska Wieś	Dz. Urz. Woj. Opolskiego z dnia 8 grudnia 2003r. Nr 109 poz. 2304

WWW. RDOŚ Opole, 2021

Rysunek 3. Obszary chronione na terenie Gminy Reńska Wieś

Źródło: Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska, opracowanie własne.

OZNACZENIA

- granica gminy
- **1** Obszar Chronionego Krajobrazu - Łęg Zdieszowicki
- **2** Obszar Natura 2000 - Łęg Zdieszowicki
- **3** Użytek ekologiczny - Naczysławki

Pomniki przyrody

Na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. 2016 r., poz. 2134 - tekst jednolity ze zm.) pomnikami przyrody są pojedyncze twory przyrody żywej i nieożywionej lub ich skupiska, o szczególnej wartości przyrodniczej, naukowej, kulturowej, historycznej lub krajobrazowej oraz odznaczające się indywidualnymi cechami, wyróżniającymi je wśród innych tworów, okazałych rozmiarów drzewa i krzewy gatunków rodzimych lub obcych, źródła, wodospady. Na terenie Gminy Reńska Wieś znajdują się obecnie 2 pomniki przyrody.

Tabela 14. Wykaz pomników przyrody na terenie Gminy Reńska Wieś

Lp	Nr rejestru wojewódzkiego	Obiekt	Miejscowość	Podstawa prawna
1.	1603062.248	Lipa drobnolistna - <i>Tilia cordata</i> ; pierśnica: 99cm; obwód: 311cm; wysokość: 19m	Reńska Wieś dz. nr ewid 31/36	Dz. Urz.Woj.Opolskiego z dnia 7 listopada 2005r. Nr 72, poz. 2231
2.	1603062.253	grupa drzew z gatunku platan klonolistny (<i>Platanus acerifolia</i>) – 2 szt.	Reńska Wieś dz. nr ewid 31/36	Dz. Urz.Woj.Opolskiego z dnia 7 listopada 2005r. Nr 72, poz. 2231

WWW. GDOŚ Opole, 2023

Krajowa sieć ekologiczna Econet-Polska

Część obszaru Gminy Reńska Wieś podlega ochronie prawnej w ramach obszaru Natura 2000, obszaru chronionego krajobrazu i użytku ekologicznego. Jednakże aktualny układ przestrzenny obszarów nie zapewnia skutecznego powiązania zapewniającego swobodny przepływ materii, energii i informacji genetycznej w podstawowych ekosystemach oraz ochrony wszystkich typowych dla tego terenu biotopów, zbiorowisk roślinnych, stanowisk florystycznych i faunistycznych, przez co obniżona jest ich odporność biologiczna. Należy dążyć do zapewnienia ochrony obszarów cennych przyrodniczo dotychczas nie objętych ochroną (i nie ujętych w systemie NATURA 2000), ale ważnych z punktu widzenia zapewnienia spójności ekologicznej województwa. Sieć Econet-Polska obejmuje obszary o zachowanych walorach przyrodniczych, posiadające zdolność utrzymania równowagi ekologicznej oraz tereny pomocne w zachowaniu tych cech na obszarach sąsiednich. Sieć Econet składa się z trzech podstawowych struktur: obszarów węzłowych, korytarzy ekologicznych i obszarów wymagających unaturalnienia. Na terenie Gminy Reńska Wieś znajduje się korytarz ekologiczny o znaczeniu międzynarodowym - 19M Dolina Odry.

W regionalnej koncepcji zapobiegania rozproszaniu i przestrzennej izolacji obszarów chronionych Dolina rzeki Odry połączona jest z pozostałymi obszarami chronionymi w województwie:

- z Obszarem Chronionego Krajobrazu „Łęg Zdieszowicki” i Parkiem Krajobrazowym "Góra Św. Anny",
- z Obszarem Chronionego Krajobrazu „Rejon Wronin – Maciowakrze”.

Śródpolne i śródłukowe zadrzewienia i zakrzewienia

Zadrzewienia i zakrzewienia to pojedyncze drzewa lub krzewy bądź też ich skupiska nie stanowiące zwartych powierzchni leśnych. Występują one w formach: zadrzewień i zakrzewień w kształcie pasów, kęp, klinów biegnących wzdłuż szlaków komunikacyjnych lub cieków wodnych. Te formacje roślinne mają bardzo pozytywne znaczenie w ochronie ekosystemów rolniczych poprzez tłumienie hałasu, ograniczenie erozji wietrznej i wodnej gleby. Pełnią one funkcje ochronne, klimatyczne, krajobrazowe, estetyczne, a ponadto mogą dostarczać innych użytków ubocznych.

Zabytkowe parki podworskie i przypałacowe

Parki podworskie i przypałacowe łączą walory przyrodnicze i historyczne. Są one ważnym elementem środowiska przyrodniczego i kulturowego, a większość z nich powstała przy pałacach i dworach na przełomie XIX i XX wieku. Pełnią one istotną rolę w utrzymaniu równowagi ekologicznej w krajobrazie, są ostoją gatunków flory leśnej, miejscem gniazdowania wielu gatunków ptaków i innych zwierząt. Ponadto wywierają dobroczynny wpływ na klimat terenów przyległych poprzez zmniejszanie prędkości wiatrów, zwiększanie wilgotności powietrza, zatrzymywanie opadów poziomych, pyłów i gazów oraz wzbogacają powietrze w tlen. Na terenie Gminy znajdują się trzy tego rodzaju parki. Są to:

- Park podworski w Komornie,
- Park przypałacowy w Długomiłowicach
- Park przypałacowy w Więszycach.

Park podworski w Komornie - zajmuje 5,20 ha Położony jest 7 km na północno - zachód od Kędzierzyna - Koźła, przy szosie Opole - Racibórz.

Dwór (obecnie nazwany zameczkiem) zbudowano prawdopodobnie w 1760 roku w stylu klasycystycznym. Park usytuowano na południe i zachód od dworu. Miał charakter romantyczny, a kompozycję nieregularną. Utworzono tu także staw (0,58 ha) z wyspą pośrodku. W okresie międzywojennym park był wzorowo utrzymany - urzekał pięknym krajobrazem, obcymi gatunkami drzew i krzewów, kwitnącymi w stawie okazami grzybieni białych i grązeli żółtych. W 1945 roku park i dwór uległy zniszczeniom. W latach 50-tych parkiem opiekowało się szkolnictwo rolnicze. Po 1970 roku wykopano w parku kanalizację burzową, której wyloty wpuszczono do stawu powodując jego dewastację - ginęły masowo okazy roślin wodnych i ryby. W latach 80 - tych park był nadal zaniedbany. Negatywnie na przyrodę wpływały również pyły i gazy z Zakładów Azotowych Kędzierzyna - Koźła i Zakładów Koksochemicznych w Zdieszowicach.

Ze względów krajobrazowych i ekologicznych na terenie parku wyróżniono następujące siedliska:

- tereny zadrzewione z polanami zróżnicowane pod względem roślinnym,
- staw (0,58 ha),
- wąskie i wilgotne zbocze wokół stawu (0,05 ha),
- alpinarium z granitowymi polodowcowymi głazami (0,05 ha), położone w sąsiedztwie stawu, tworzące wzniesienie o wysokości ok. 1 m.

Flora parku liczy 330 gatunków drzew i krzewów rodzimych i obcych. Do najciekawszych okazów drzew i krzewów należą:

- buk zwyczajny odm. czerwonołistna,
- jaśminowiec,
- magnolia pośrednia,
- surmia wielkokwiatowa,
- surmia żółtokwiatowa,
- różanecznik katawbijski,
- tulipanowiec amerykański,
- kasztanowiec drobnokwiatowy,
- sosna żółta, 2 okazy 25-metrowe,
- jałowiec sabina,
- cyprysik groszkowy,
- kasztan jadalny,
- topola balsamiczna,
- 5 platanów klonolistnych - jeden z nich uznano pomnikiem przyrody,
- lipy drobnolistne - jedną uznano pomnikiem przyrody,
- cis pospolity o wysokości 10m.

Park przypałacowy w Długomiłowicach - zajmuje 3,50 ha. Założenie dworskie parku zajmuje rozległy teren położony w środkowej części wsi. Na miejscu nieistniejącego już pałacu zachowała się oficyna mieszkalna z przełomu XVIII/XIX w. Ogrody ozdobne i użytkowe powstały prawdopodobnie w pierwszej połowie XVIII w. Rozciągały się na osi pałacu, zamknięte pierwotnie od strony wschodniej i zachodniej alejami szpalerowymi z formowanych grabów. Do chwili obecnej zachowała się część około 200-letniego wschodniego szpaleru grabowego,

uzupełnianego sukcesywnie lipami. Od strony północno- zachodniej założenie ogrodowe zamyka naturalna granica w postaci strumienia płynącego w głębokim rowie erozyjnym, zataczając tutaj bardzo regularny łuk. Łuk ten ujmuje klamrą ogrody zamknięte pomiędzy wspomnianymi wyżej szpalerami granicznymi. Ogrody usytuowane w bezpośrednim otoczeniu pałacu, przedzielone naturalnym ciekim wodnym miały na pewno charakter ozdobny. W I połowie XIX w. założono ogród usytuowany na północny wschód od ogrodów barokowych. Podstawa do jego założenia było naturalne ukształtowanie terenu z malowniczym strumieniem wijącym się w głębokim wąwozie. Wysokie zwały ziemi tworzące skarpy i wzgórki, porośnięte 200-letnimi lipami i dębami świadczą o znacznych pracach ziemnych mających na celu dodatkowe urozmaicenie rzeźby terenu. Zachowały się także pozostałości tamy do piętrzenia wody w strumieniu.

Był tu także stawek, lipa szerokolistna. Ogrody te prawdopodobnie zostały nieco zmodyfikowane w połowie XIX w. W XX wieku utworzono dwa regularne, wydłużone stawy, prawdopodobnie hodowlane. Po 1945 roku wprowadzono do parku iglaki, pośrodku usytuowano szkołę i posadzono drzewa owocowe. Wyróżniające się drzewa to: iglaste- świerk pospolity, sosna wejmutka, żywotnik zachodni, liściaste - klon polny, klon jesionolistny, klon pospolity, kasztanowiec biały, olsza czarna, grab pospolity, jesion wyniosły, topola kanadyjska, dąb szypułkowy, robinia akacjowa, wierzba biała odmiana zwisająca, lipa drobnolistna.

Park przypałacowy w Więszycach - zajmuje 18,34 ha Zespół pałacowo - parkowy usytuowany na początku wsi, na wzgórzu przy drodze z Koźła do Głogówka, stanowi przykład stylowej rezydencji wkomponowanej w zieleni. Park krajobrazowy powstał w latach sześćdziesiątych XIX w. Wzorowany był na kompozycjach parków angielskich. Podstawą kompozycji był pałac, który usytuowano w najwyższym punkcie wzgórza. Do ukształtowania założenia parkowego wykorzystano naturalne zróżnicowanie terenu - opadający teren wydzielono w postaci tarasów, skarp i schodów. Liczne wnętrza parkowe, naturalny układ wodny, układ drzewostanów w formie masywów, grup i soliterów, swobodne linie dróg sprawiają, że kompozycja jest zróżnicowana, bogata i bardzo interesująca. Najstarsza część parku przylegała do pałacu, ta część zamknięta jest od północy aleją parkową i łączy się z założeniem łąkowym. Zawiera ona bardzo cenny starodrzew pochodzenia obcego i rodzimego oraz rozwinięty układ wodny i układ dróg. Nieco późniejsza część parku naturalistycznego położonego na północ od wspomnianej alei i zamknięta jest od północy torami PKP. Jest to część o skromnym charakterze tak w kompozycji układów przestrzennych, jak i strukturze drzewostanów. Obecnie jest to założenie o drzewostanie łąkowym, o dużym nawilgoceniu gleby. Na terenie parku występuje 68 gatunków i odmian drzew i krzewów.

Wśród drzew i krzewów iglastych rodzime stanowią około 51%, a pochodzenia obcego około 49%. Z drzew liściastych rodzime stanowią ok.91%, a pochodzenia obcego ok.9%. W strukturze wieku drzewa do lat 50 stanowią ok.55%, od 50 do 200 lat - około 45%. Drzewa powyżej 50 lat tworzą pierwotne nasadzenia parkowe i są najcenniejszym elementem założenia. Do najcenniejszych drzewostanów zalicza się: dęby, lipy, miłorzęby, tulipanowce, buki, platany, graby, jawory, wiązy i jesiony, ze względu na ich długowieczność (żyjące ponad 200 i 500 lat). Rzadkie w naszym kraju gatunki drzew i krzewów nasadzone w parku to: jodła kalifornijska, cyprysik groszkowy, miłorząb japoński, świerk srebrzysty, sosna smołowa, dagleżja zielona, choina kanadyjska, katalpa okazała, jesion pensylwański, trójglicznia, tulipanowiec amerykański, dąb błotny, lipa krymska, klon tatarski, kokornak wielkolistny, karagana syberyjska, magnolia, róża japońska.

Drzewa kwalifikujące się do objęcia ochroną jako pomniki przyrody:

- grab pospolity - 3 egzemplarze,
- buk czerwony,
- lipa drobnolistna - 3 egzemplarze.

4.9. Nadzwyczajne zagrożenia środowiska.

Podstawowym aktem prawnym regulującym zasady ochrony środowiska w zakresie nadzwyczajnych zagrożeń środowiska jest ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska (Dz.U. 2022 poz. 2556 tekst jednolity).

Na terenie województwa opolskiego służby ochrony przeciwpożarowej i inspekcji ochrony środowiska dokonały kwalifikacji zakładów produkcyjnych ze względu na stopień zagrożeń awariami przemysłowymi.

Rok 2021:

Na ogólną liczbę 22 zakładów stwarzających ryzyko wystąpienia poważnej awarii na terenie województwa opolskiego wyróżniono 11 zakładów o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (ZDR) i 11 zakładów o zwiększonym ryzyku (ZZR) wystąpienia poważnej awarii przemysłowej.

Na terenie Gminy Reńska Wieś nie występuje żaden zakład ZDR i ZZR.

Rok 2022:

Na ogólną liczbę 21 zakładów stwarzających ryzyko wystąpienia poważnej awarii na terenie województwa opolskiego wyróżniono 12 zakładów o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (ZDR) i 9 zakładów o zwiększonym ryzyku (ZZR) wystąpienia poważnej awarii przemysłowej.

Na terenie Gminy Reńska Wieś nie występuje żaden zakład ZDR i ZZR.

W tabeli poniżej przedstawiono liczbę miejscowych zagrożeń zanotowanych na terenie Gminy Reńska Wieś w 2021 i 2022 roku, w podziale na wielkość i rodzaj miejscowego zagrożenia.

Tabela 15. Liczba miejscowych zagrożeń w 2021 i 2022 roku w podziale na wielkość zagrożenia..

Wielkość zagrożenia	2021	2022
małe	5	64
lokalne	49	74
średnie	1	2
duże	0	0

Źródło: Dane statystyczne KG PSP (www.kgpsp.gov.pl)

Tabela 16. Liczba miejscowych zagrożeń w 2021 i 2022 roku w podziale na rodzaj zagrożenia.

Rodzaj miejscowego zagrożenia	2021	2022
silne wiatry	8	21
przybory wód	0	0
opady śniegu	1	1
opady deszczu	2	19
chemiczne	0	0
ekologiczne	0	1
budowlane	0	0
infrastruktury komunalnej	0	0
w transporcie drogowym	15	20
w transporcie kolejowym	0	0
na obszarach wodnych	0	63

Źródło: Dane statystyczne KG PSP (www.kgpsp.gov.pl)

5. SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA ZA LATA 2021-2022 WRAZ Z ANALIZĄ WYDATKÓW

Poniżej przedstawiono realizację zadań związanych z ochroną środowiska jakie zostały wykonane na terenie Gminy Reńska Wieś w latach 2021-2022. Ze względu na liczne zmiany w prawodawstwie krajowym oraz w strategiach i źródłach finansowania zadań inwestycyjnych (wydatków majątkowych), odniesiono się do konkretnych zadań które zostały zrealizowane w okresie sprawozdawczym. Część sprawozdawczą niniejszego opracowania podzielono na rozdziały tematyczne.

5.1. Powietrze atmosferyczne.

Gmina Reńska Wieś w celu poprawy powietrza atmosferycznego zrealizowała następujące zadania:

Tabela 17. Realizacja zadań w latach 2021-2022.

Zadanie	Poniesione nakłady [zł.]	
	2021	2022
<i>Lokalny transport zbiorowy</i>		
Lokalny transport zbiorowy - pomoc finansowa udzielona w formie dotacji celowej dla Powiatu Kędzierzyńsko - Kozielskiego na wykonywanie przez Powiat zadania w zakresie organizacji publicznego transportu zbiorowego w powiatowych przewozach pasażerskich, na podstawie porozumienia zawartego pomiędzy Gminą Reńska Wieś, a Powiatem Kędzierzyńsko - Kozielskim	184 370,00	126 160,00
<i>Remonty i utrzymanie dróg</i>		
Remonty dróg dofinansowane z środków Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg pn.: Remont ul. Dworcowej, Górnej, Związkowej, Harcerskiej i Spokojnej w Reńskiej Wsi	660 294,20	-
Remonty dróg dofinansowane z środków Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg - remont dróg lokalnych w Pokrzywnicy	1 083 939,64	-
Remonty dróg dofinansowane z środków Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg - remont ul. Kwiatowej i ul. Stromej w Reńskiej Wsi	217 173,34	-
Budowa drogi Poborszów-Kamionka opracowanie dokumentacji	59.901,00	-
Przebudowa drogi gminnej - ul. Pawłowicka i ul. Kozielska w Reńskiej Wsi - dokumentacja	146 000,00	-
Przebudowa drogi gminnej - ul. Sportowej w Radziejowie	484 712,53	-
Projekt remontu ul. Kolejowej w Komornie - opracowanie dokumentacji	14.883,00	-
Budowa drogi gminnej w Więszycach wraz z infrastrukturą towarzyszącą (sieć wodociągowa, kanalizacja, oświetlenie uliczne) opracowanie dokumentacji	37 755,00	-
Budowa drogi gminnej - ul. Zielona w Radziejowie	275 314,88	-
Przebudowa drogi gminnej ul. Majątkowa w Łęczcach	85 694,05	-
Przebudowa ul. Słonecznej w Długomiłowicach	2 460,00	61 155,28
Budowa odcinka drogi ul. Przyjaciół w Mechnicy	81 959,87	-
Budowa drogi transportu rolnego - działki nr 756, 758, 780, 781 (od ul. Kamiennej do akwenu) - opracowanie dokumentacji	24 108,00	-
Budowa ul. Sportowej w Więszycach	334 922,03	-
Budowa drogi wewnętrznej - ul. Deszczowa w Więszycach wraz z infrastrukturą towarzyszącą (sieć wodociągowa, kanalizacja sanitarna, oświetlenie uliczne)	200 852,17	-
Budowa drogi wewnętrznej na działce nr 143/11 i ul. Jaśminowej w Długomiłowicach wraz z infrastrukturą towarzyszącą (sieć wodociągowa, kanalizacja sanitarna) - opracowanie	23 038,00	-

dokumentacji		
Przebudowa drogi dojazdowej do gruntów rolnych w obrębie Radziejów i Reńska Wieś	399 413,18	-
Przebudowa ul. Wrzosowej w Więszycach	-	107 540,73
Przebudowa chodnika przy ul. Krapkowickiej w Poborszowie – dokumentacja	-	1 500,00
Budowa chodnika na ul. Polnej w Radziejowie - dokumentacja	-	14 058,90
Budowa ul. Różanej w Długomiłowicach - dokumentacja	-	23 001,00
Budowa ul. Złotej w Więszycach wraz z infrastrukturą - dokumentacja	-	39 852,00
Budowa ul. Kasztanowej w Więszycach	-	116 815,50
Dokumentacja projektowo-kosztorysowa budowy ścieżki pieszo-rowerowej łączącej Gminę Kędzierzyn-Koźle od strony ul. Chrobrego z istniejącą ścieżką pieszo-rowerową znajdującej się na zamkniętej linii kolejowej w Więszycach	-	2 902,80
Dokumentacja projektowo-kosztorysowa budowy ścieżki pieszo-rowerowej łączącej Gminę Kędzierzyn-Koźle od ul. Głubczyckiej z ul. Kozielską i Pawłowicką w Gminie Reńska Wieś	-	76 106,25
Przebudowa drogi wewnętrznej na działce nr 240/10 w Gieraltowicach - dokumentacja	-	4 920,00
Budowa drogi transportu rolnego ul. Cicha w Pokrzywnicy – dokumentacja	-	24 354,00
Przebudowa odcinka ul. Kozielskiej w Więszycach (dojazd do posesji 21-21a) - dokumentacja	-	4.920,00
Przebudowa ul. Kolejowej w Komornie (do posesji nr 19, 19 a-c)	-	190 504,12
Budowa drogi dojazdowej do gruntów rolnych (od ul. Kamiennej do Akwenu) w obrębie Reńska Wieś	-	546 384,09
<i>Termomodernizacje, wymiany kotłów, wymiany stolarki okiennej, odnawialne źródła energii</i>		
Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu - dotacje na dofinansowanie kosztów wymiany systemów grzewczych mieszkańcom Gminy Reńska Wieś	170 000,00	187 296,00
Instalacja gazu i kotłowni gazowej w budynku Zespołu Szkolno - Przedszkolnego w Reńskiej Wsi	260 751,88	-

Dotacje celowe dla mieszkańców gminy Reńska Wieś na wymianę nieekologicznych źródeł ciepła zostały przyznane na podstawie Uchwały nr XVII/132/2020 Rady Gminy Reńska Wieś z dnia 26 lutego 2020 r. (Dz. Urz. Województwa Opolskiego z 2020 r., poz.761, z późn. zmianami).

W latach 2021-2022 przyznano następujące ilości dotacji:

2021:

- ogrzewanie gazowe: 5 szt.,
- pompa ciepła: 10 szt.,
- kocioł na biomase: 32 szt.,
- ogrzewanie elektryczne: 2 szt.,
- ogrzewanie olejem opałowym: 2 szt.

2022:

- ogrzewanie gazowe: 2 szt.,
- pompa ciepła: 32 szt.,
- kocioł na biomase: 14 szt.,
- ogrzewanie elektryczne: 3 szt.

5.2. Klimat akustyczny.

Gmina Reńska Wieś w celu poprawy klimatu akustycznego zrealizowała następujące zadania:

Tabela 18. Realizacja zadań w latach 2021-2022.

Zadanie	Poniesione nakłady [zł.]	
	2021	2022
Utrzymanie ścieżki pieszo-rowerowej na zamkniętej linii kolejowej	20 974,40	28 527,87
Zakup tablicy z miernikiem prędkości	-	19 138,80

5.3. Zasoby i jakość wód. Gospodarka wodno-ściekowa.

Realizacja zadania polega głównie na ograniczaniu ilości zanieczyszczeń odprowadzanych do środowiska wraz z wodami opadowymi. Podstawową zasadą współczesnych metod jest lokalne retencjonowanie wód opadowych, powolny odpływ wód opadowych do odbiornika oraz naturalne oczyszczanie wód opadowych na miejscu (przed wprowadzeniem do odbiornika wodnego lub gruntowego).

Działania kontrolne prowadzone są zgodnie z opracowanym planem kontroli jednostek głównie przez Inspekcję Ochrony Środowiska, w efekcie czego w uzasadnionych przypadkach następuje zobowiązanie wytwórców do dostosowania warunków zrzutu ścieków do obowiązujących wymagań. W ramach zadania następuje również wskazanie jednostek zrzucających ścieki, wyegzekwowanie przestrzegania warunków właściwego odprowadzania ścieków przez ich wytwórców do ziemi i wód (powierzchniowych, podziemnych). Schemat postępowania administracyjnego opiera się na przepisach ustawy Prawo wodne i przepisach wykonawczych do tej ustawy. W określonych przez art. 140 Prawa wodnego przypadkach Prezes Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie wydaje pozwolenia wodnoprawne, określające warunki odprowadzania wód i ścieków przez przedsiębiorstwa. Kontrolę realizacji decyzji prowadzi Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska w Opolu i Starostwo Powiatowe w Kędzierzynie-Koźlu.

Zadania w ramach gospodarki wodno-ściekowej realizowane na terenie Gminy Reńska Wieś zostały przedstawione w poniższej tabeli:

Tabela 19. Realizacja zadań w latach 2021-2022.

Zadanie	Poniesione nakłady [zł.]	
	2021	2022
Infrastruktura wodociągowej i sanitacyjna wsi	59 023,16	74 429,65
Utrzymanie hydrantów, analiza ryzyk ujęcia wody na stacji uzdatniania wody w Więszycach, wymiana sieci odcinka przy ul. Nowy Dwór w Więszycach	5 847,67	-
Utrzymanie akwenu Dębowa	167 219,00	154 705,77
Rozbudowa sieci wodociągowej i sieci kanalizacji sanitarnej ul. Leśna - ul. Gościęcińska w Pokrzywnicy	173 347,94	-
Rozbudowa sieci wodociągowej ul. Polna w Mechnicy	52 003,94	-
Rozbudowa sieci wodociągowej ul. Sukowska w Długomiłowicach	85 478,85	-
Rozbudowa sieci wodociągowej ul. Sukowska w Długomiłowicach (II etap)	158 900,00	-
Rozbudowa sieci wodno-kanalizacyjnej ul. Łąkowa w Więszycach	10 863,00	72 570,00
Rozbudowa sieci wodno-kanalizacyjnej przy ul. Naczysławskiej w Długomiłowicach	14 922,00	65 193,94
Rozbudowa sieci wodno-kanalizacyjnej przy ul. Miodowa w Więszycach	14 700,00	-
Budowa kanalizacji deszczowej ul. Tęczowa w Reńskiej Wsi	35 673,94	-
Budowa kanalizacji sanitarnej - Poborszów, Mechnica, Kamionka - opracowanie dokumentacji projektowej	20 000,00	131 364,00

Budowa odcinka sieci wodociągowej i kanalizacyjnej - tereny inwestycyjne w Pociękarbiu	103 400,00	-
Budowa kanalizacji sanitarnej w Dębowej	2 706,00	2 946 747,26
Poprawa zaopatrzenia w wodę mieszkańców Gminy Reńska Wieś - wykonanie programu funkcjonalno-użytkowego	-	29 532,71
Rozbudowa sieci wodno-kanalizacyjnej ul. Miła, Pogodna, Miodowa w Więszycach	-	994,86
Przebudowa sieci wodociągowej w Komornie	-	49 938,00
Renowacja przepompowni ścieków w Dębowej	-	71 955,00
Budowa kanalizacji sanitarnej w sołectwie Poborszów	-	447,56

Na terenie Gminy Reńska Wieś funkcjonują zbiorniki niewybieralne (szamba) w ilościach jak niżej:

rok 2021: 436 szt.,

rok 2022: 471 szt.

oraz przydomowe oczyszczalnie ścieków, w ilościach jak niżej:

rok 2021: 11 szt.,

rok 2022: 19 szt.

5.4. Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów.

Zadania w ramach gospodarki odpadami realizowane na terenie Gminy Reńska Wieś zostały przedstawione w poniższej tabeli:

Tabela 20. Realizacja zadań w latach 2021-2022.

Zadanie	Poniesione nakłady [zł]	
	2021	2022
Unieszkodliwianie wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Reńska Wieś.	25 146,72	31 125,60

5.5. Zasoby przyrodnicze.

Ochrona zieleni i bioróżnorodności

Zieleń oddziałuje na człowieka poprzez możliwość kontaktu z naturą, wyciszenia się, znalezienia wytchnienia i odpoczynku z dala od zgiełku. Jednakże, aby zieleń oprócz spełniania funkcji estetycznej pełniła również inne zadania, musi być różnorodna pod względem biologicznym, bo tylko wtedy zapewnia miejsce różnym gatunkom roślin i zwierząt oraz zapobiega erozji gleb.

Zadania w ramach ochrony zieleni realizowane na terenie Gminy Reńska Wieś zostały przedstawione w poniższej tabeli:

Tabela 21. Realizacja zadań w latach 2021-2022.

Zadanie	Poniesione nakłady [zł.]	
	2021	2022
Zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt oraz badania monitoringowych pozostałości chemicznych i biologicznych w tkankach zwierząt i produktach pochodzenia zwierzęcego	23 704,07	43 335,20
Wpłaty gminy na rzecz Izby Rolniczej stanowiącej równowartość 2 %	25 835,42	26 501,29
Utrzymanie psów w schronisku	6 295,00	8 640,00
Pielęgnacja terenów zieleni na terenie gminy	14 400,00	3 360,00

5.6. Nadzwyczajne zagrożenia środowiska.

Zadanie realizowane jest poprzez:

- doposażenie straży pożarnej w sprzęt do ratownictwa chemiczno-ekologicznego,
- utrzymywanie w gotowości służb ratowniczych na wypadek zaistnienia poważnej awarii,

- zapobieganie wystąpieniu ryzyka awarii przemysłowych przez przedsiębiorstwa,
- prowadzenie rejestru zakładów o dużym i zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnych awarii oraz potencjalnych sprawców awarii - rejestr zakładów prowadzony jest przez Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska w Opolu,
- opracowanie programu zapobiegania poważnym awariom lub opracowanie planu operacyjno-ratowniczego na wypadek zaistnienia poważnej awarii - Zadanie realizowane przez prowadzącego zakład o zwiększonym ryzyku lub zakład o dużym ryzyku.

Zadania w ramach nadzwyczajnych zagrożeń środowiska realizowane na terenie Gminy Reńska Wieś zostały przedstawione w poniższej tabeli:

Tabela 22. Realizacja zadań w latach 2021-2022.

Zadanie	Poniesione nakłady [zł.]	
	2021	2022
Funkcjonowanie ochotniczych straży pożarnych na terenie gminy, w zakresie utrzymania gotowości bojowej, zakupu sprzętu, paliwa, opału, energii, badań technicznych pojazdów, badań i wynagrodzeń kierowców, ubezpieczeń majątkowych.	298 160,85	247 685,85
Realizacja Projektu Euroregionu Pradziad pn. Bezpieczna Woda - współpraca służb ratowniczych w zagrożeniach związanych z wodą	19 812,57	-
Dotacja celowa - Modernizacja budynku OSP w Długomiłowicach	74 000,00	-
Dotacja dla Ochotniczej Straży Pożarnej Mechnica-Kamionka	15 000,00	30 000,00
Modernizacja pomieszczeń OSP w Reńskiej Wsi	26 624,73	-
Zarządzanie kryzysowe - zakup materiałów do magazynu obrony cywilnej	-	2 442,25
Dotacja celowa na zakupy inwestycyjne - Ochotnicze straże pożarne - OSP Mechnica-Kamionka		

5.7. Zagadnienia horyzontalne.

Zadania w ramach zagadnień horyzontalnych gieb realizowane na terenie Gminy Reńska Wieś zostały przedstawione w poniższej tabeli:

Tabela 23. Realizacja zadań w latach 2021-2022.

Zadanie	Poniesione nakłady [zł.]	
	2021	2022
Promocja jednostek samorządu terytorialnego: <u>2021:</u> - obsługa medialna, ogłoszenia reklamowe i promocja gminy, w tym wydruk informatora gminnego dla mieszkańców, nagrody na zawodach i konkursach, zakup materiałów promujących gminę oraz organizacja spotkania „Spotkanie Gmin Partnerskich” w ramach Programu Europa dla Obywateli i Projektu Folkowe Krajobrazy Pogranicza na scenie i w obiektywie w ramach Euroregionu Pradziad <u>2022:</u> - obsługa medialna, ogłoszenia reklamowe i promocja gminy, w tym wydruk informatora gminnego dla mieszkańców, nagrody na zawodach i konkursach, zakup materiałów promujących gminę	163 187,63	62 004,98
Składki członkowskie na rzecz związków gmin oraz stowarzyszeń (Związku Gmin Śląska Opolskiego, Związku Międzygminnego Czysty Region, Euroregionu Pradziad, Stowarzyszenia Euro Country, Subregionu Kędzierzyńsko - Strzeleckiego) i inne	121 549,85	114 515,48
Funkcjonowanie gminnego punktu informacyjnego „Czyste Powietrze”	19 000,00	25 943,55
Szkolenia pracowników	190,00	-

Wykonanie Raportu z wykonania Planu Gospodarki Niskoemisyjnej	4 305,00	-
Sporządzenie Raportu z wykonania Programu Ochrony Środowiska kwota	3 075,00	-
Dotacja dla Powiatu Kędzierzyńsko-Kozielskiego z przeznaczeniem na organizację dożynek powiatowo-gminnych. Na nagrody konkursowe w trakcie dożynek gminnych wydatkowano kwotę w wysokości 11 600,00 zł.	-	4 000,00

5.8. Realizacja zadań umieszczonych w planie operacyjnym Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Reńska Wieś na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028.

W tabeli umieszczono zadania z planu operacyjnego, które zaplanowane były do realizacji w Programie ochrony środowiska w latach 2021-2022.

Tabela 24. Realizacja zadań z planu operacyjnego Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Reńska Wieś.

Kierunek	Działania	Realizacja	Szczegóły
Poprawa jakości powietrza w Gminie Reńska Wieś Poprawa stanu klimatu akustycznego na terenie gminy	Budowa ul. Kamiennej, Ogrodowej, Dębowej i Tęczowej w Reńskiej Wsi	w trakcie realizacji – etap I (2023)	
	Budowa ul. Sportowej w Więszycach	zrealizowane	koszty podane w tabeli nr 17
	Budowa ul. Pogodnej w Więszycach	zadanie nie było realizowane	
	Budowa ul. Tęczowej w Więszycach	zadanie zrealizowane w 2020 r.	
Poprawa jakości powietrza w Gminie Reńska Wieś	Ścieżki pieszo-rowerowe na zamkniętej linii kolejowej (Więszyce - ul. Kochanowskiego w Kędzierzynie-Koźlu) (Budowa ścieżki pieszo-rowerowej na terenie zlikwidowanej linii kolejowej dł. ok 850 m (tj. 500 m w gminie Reńska Wieś, 350 m w Kędzierzynie Koźlu)	zrealizowane	koszty podane w tabeli nr 12
	Termomodernizacja obiektów publicznych – budynek szkoły w Łęczcach – ZSP Pokrzywnica (Termomodernizacja obiektu szkoły: - szkoła – 630m ² – pow. użytkowa - wymiana źródła ciepła na pompy ciepła)	zadanie nie było realizowane	
	Program wsparcia gazyfikacji Gminy Reńska Wieś – dofinansowanie indywidualnych przyłączy gazowych i zakupu kotłów	zrealizowane 2021: 5 kotłów gazowych, 2022: 2 kotły gazowe	koszty podane w tabeli nr 17
	Dofinansowania dla mieszkańców	zrealizowane – zadanie ciągłe	koszty podane w tabeli nr 17
Poprawa stanu wód powierzchniowych i podziemnych	Uzbrojenie terenów inwestycyjnych w Pociękarbiu: - budowa sieci wodociągowej z rur PE100 SDR17 Dz110 – 4,244 km. - budowa kanalizacji sanitarnej 4,456 km (z rur kamionkowych kielichowych DN200 – 3723,5 m; z	zrealizowane	koszty podane w tabeli nr 17

Kierunek	Działania	Realizacja	Szczegóły
	rur PE Dz140 – 320 m; z rur PE Dz200 – 412,5 m; przepompownie ścieków – 2 szt. (P1, P20; zasilanie w energię – 1kpl.) - budowa dróg wewnętrznych – 701 m wraz z kan. deszczową 1712 m		
	Budowa kanalizacji sanitarnej w cz. Długomiłowic, Dębowej, Poborszowie, Mechnicy, Kamionce z przesyłem do oczyszczalni w Kędzierzynie-Koźlu (20,6 km)	zrealizowane: Długomiłowice, w trakcie: Poborszów	koszty podane w tabeli nr 19
Kształtowanie systemu przyrodniczego, ochrona krajobrazu i różnorodności biologicznej	Pielęgnacja terenów zieleni na terenie gminy	zrealizowane – zadanie ciągłe	koszty podane w tabeli nr 21
	Zabiegi pielęgnacyjne drzew	zadanie realizowane na bieżąco	
Polepszenie wiedzy o stanie środowiska przyrodniczego regionu w celu wzmocnienia jego ochrony	Wsparcie edukacji ekologicznej mieszkańców	zrealizowane – zadanie ciągłe	koszty podane w tabeli nr 23
Zbudowanie systemu zgodnego z hierarchia postępowania z odpadami	Gospodarowanie odpadami komunalnymi, w tym m.in.: odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych	zrealizowane – zadanie realizowane przez Związek Międzygminny „Czysty Region”	
	Dofinansowanie usuwania wyrobów zawierających azbest	zrealizowane	koszty podane w tabeli nr 20

6. MONITORING SKUTKÓW REALIZACJI PROGRAMU I JEGO AKTUALIZACJI

W Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Reńska Wieś zostały określone wskaźniki postępów i skutków realizacji programu. Poniżej w tabeli określono zestaw wskaźników w latach raportowania, tj. 2021-2022, obejmujący wszystkie obszary interwencji środowiska, w oparciu o dane aktualnie dostępne, co pozwala na zobrazowanie kategorii ilościowych i jakościowych, powszechnych w ocenianiu stanu środowiska. Pozyskanie danych wskaźnikowych opiera się głównie na standardowo dostępnych źródłach: danych regionalnych Głównego Urzędu Statystycznego oraz danych GIOŚ-RWMŚ. Na podstawie tak przygotowanego zestawu wskaźników możliwe jest określenie tendencji zmian w poszczególnych komponentach środowiska. Zastosowano następujące oznaczenia w tabeli ze wskaźnikami monitoringu:

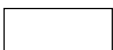
- - poprawa wskaźnika,
- - pogorszenie wskaźnika,
- - brak wyraźnej tendencji/istotnych zmian lub brak danych.

Tabela 25. Wskaźniki monitoringu dla Gminy Reńska Wieś w 2021 i 2022 roku.

Lp.	Wskaźnik	Jednostka	2021	2022	Uwagi/trendy
Klimat i powietrze atmosferyczne					
1.	Stężenie średnioroczne NO ₂ na najbliższej stacji pomiarowej	µg/m ³	Kędzierzyn-Koźle, ul. B. Śmiałego: 14	Kędzierzyn-Koźle, ul. B. Śmiałego: 14	Wyniki pomiarów w 2021 i 2022 roku mieszczą się w zakresie wartości dopuszczalnych. Wartości zmierzone nie uległy zmianie
2.	Stężenie SO ₂ czas uśredniania 24-h na najbliższej stacji pomiarowej	µg/m ³	Kędzierzyn-Koźle, ul. B. Śmiałego: 14	Kędzierzyn-Koźle, ul. B. Śmiałego: 14	Wyniki pomiarów w 2021 i 2022 roku mieszczą się w zakresie wartości dopuszczalnych. Wartości zmierzone nie uległy zmianie
3.	Stężenie średnioroczne pyłu zawieszonego PM10 i PM2,5 na najbliższej stacji pomiarowej	µg/m ³	PM10: Kędzierzyn-Koźle, ul. B. Śmiałego: 27 PM2,5: Kędzierzyn-Koźle, ul. B. Śmiałego: 20	PM10: Kędzierzyn-Koźle, ul. B. Śmiałego: 22 PM2,5: Kędzierzyn-Koźle, ul. B. Śmiałego: 17	Wyniki pomiarów w 2021 i 2022 roku dla wartości średniorocznej pyłu zawieszonego PM10 oraz PM2,5 mieszczą się w zakresie wartości dopuszczalnych (dla PM10 spadek z 27 do 22 µg/m ³ . Dla wartości średniorocznej pyłu zawieszonego PM2,5 spadek z 20 do 17 µg/m ³ .
4.	Stężenie średnioroczne benzenu	µg/m ³	Kędzierzyn-Koźle, ul. B. Śmiałego: 2,9 Kędzierzyn-Koźle, ul. Kościuszki: 1,9 Kędzierzyn-Koźle, ul. Skarbowska: 1,3 Kędzierzyn-Koźle, ul. Szkolna: 2,5 Kędzierzyn-Koźle, ul. Ks. Opolskich: 1,7	Kędzierzyn-Koźle, ul. B. Śmiałego: 4 Kędzierzyn-Koźle, ul. Kościuszki: 1,9 Kędzierzyn-Koźle, ul. Skarbowska: 1,4 Kędzierzyn-Koźle, ul. Szkolna: 2,1 Kędzierzyn-Koźle, ul. Ks. Opolskich: 1,5	Wyniki pomiarów w 2021 i 2022 roku mieszczą się w zakresie wartości dopuszczalnych
5.	Substancje, których stężenia przekroczyły wartości dopuszczalne lub wartości dopuszczalne powiększone o margines tolerancji – klasyfikacja strefy w której leży gmina	klasa jakości	Klasa C: PM10, PM2,5, B(a)P	Klasa C: PM10, PM2,5, B(a)P	Rodzaj i ilość substancji dla których dochodziło do przekroczeń wartości dopuszczalnych w 2021 i 2022 roku nie uległy zmianie

Lp.	Wskaźnik	Jednostka	2021	2022	Uwagi/trendy
Klimat akustyczny					
6.	Długość remontowanych/modernizowanych dróg na terenie gminy	km	10,1055	1,71595	Każdego roku na terenie gminy modernizacji i remontom poddaje się określone w planach inwestycyjnych długości dróg. Remonty i modernizacje dróg na terenie gminy wykonywane były wg potrzeb i możliwości finansowych. Realizacja tych zadań uznawana jest za realizację celu w tym obszarze
Pola elektromagnetyczne					
7.	Wartość pomiarowa PEM na terenie gminy lub średnia wartość PEM dla terenów wiejskich województwa opolskiego	V/m	Zmienione zasady klasyfikacji – brak wartości średnich dla terenów wiejskich - miasta poniżej 20 tys. mieszkańców: 0,48	Średnia arytmetyczna z pomiarów wykonywanych we wszystkich punktach pomiarowych na terenie województwa opolskiego: 0,81846	Brak możliwości porównania ze względu na zmianę charakteru klasyfikacji wartości średnich w 2021 i 2022 roku
Zasoby i jakość wód					
8.	Jakość wód podziemnych	Wg obowiązującej klasyfikacji	brak pomiarów	brak pomiarów	Brak możliwości porównania ze względu na brak pomiarów w 2021 i 2022 roku
9.	Jakość wód powierzchniowych	Wg obowiązującej klasyfikacji	Stan/potencjał ekologiczny nie był określany. <u>Elementy biologiczne:</u> - JCWP Dopytyw spod Większyc: II klasa, - JCWP Trzciniec: III klasa, <u>Elementy hydromorfologiczne:</u> - JCWP Dopytyw spod Większyc: III klasa, - JCWP Trzciniec: III klasa, <u>Elementy fizykochemiczne:</u> - JCWP Dopytyw spod Większyc: >II klasa, - JCWP Trzciniec: >II klasa,	Stan/potencjał ekologiczny nie był określany. <u>Elementy biologiczne:</u> - JCWP Ligocki Potok: III klasa, - JCWP Stradunia od Jakubowickiego Potoku do Odry: III klasa, - JCWP Odra od Kanału Gliwickiego do Osobłogi: IV klasa, <u>Elementy hydromorfologiczne:</u> - JCWP Ligocki Potok: III klasa, - JCWP Stradunia od	Brak możliwości porównania ze względu na brak określenia stanu/potencjału ekologicznego w latach 2021-2022 oraz pomiary poszczególnych elementów wód dla różnych JCWP w 2021 i 2022 roku

Lp.	Wskaźnik	Jednostka	2021	2022	Uwagi/trendy
			<u>Elementy fizykochemiczne – spec. Zanieczyszczenia syntetyczne i niesyntetyczne:</u> nie były określane	Jakubowickiego Potoku do Odry: nie były określane, - JCWP Odra od Kanału Gliwickiego do Osobłogi: III klasa, <u>Elementy fizykochemiczne:</u> - JCWP Ligocki Potok: II klasa, - JCWP Stradunia od Jakubowickiego Potoku do Odry: II klasa, - JCWP Odra od Kanału Gliwickiego do Osobłogi: >II klasa, <u>Elementy fizykochemiczne – spec. Zanieczyszczenia syntetyczne i niesyntetyczne:</u> - JCWP Ligocki Potok: nie były określane, - JCWP Stradunia od Jakubowickiego Potoku do Odry: nie były określane, - JCWP Odra od Kanału Gliwickiego do Osobłogi: I klasa	
Gospodarka wodno-ściekowa					
10.	Zwodociągowanie gminy	%	99,9	99,9	Wskaźnik zwodociągowania gminy nie uległ zmianie
11.	Skanalizowanie gminy	%	80,11	82,38	Wskaźnik skanalizowania gminy wzrósł o 2,27 punktu procentowego
12.	Długość sieci kanalizacyjnej	km	92,22	95,15	Długość sieci kanalizacyjnej na terenie gminy wzrosła o 2,93 km
13.	Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności ogółem	dam ³	262,3	305,0	Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności ogółem wzrosło o 42,7 dam ³

Lp.	Wskaźnik	Jednostka	2021	2022	Uwagi/trendy
14.	Długość sieci wodociągowej rozdzielczej	km	121,57	121,7	Długość sieci wodociągowej wzrosła o 0,13 km
15.	Zużycie wody na 1 mieszkańca	m ³ /rok	28,2	33,4	Zużycie wody na 1 mieszkańca wzrosło o 5,2 m ³ /mieszkańca/rok
Zasoby geologiczne					
16.	Liczba przypadków wydobywania kopalin bez wymaganej koncesji	szt.	0	0	Nie notowano przypadków wydobywania kopalin bez wymaganej koncesji
Gleby					
17.	Powierzchnia gruntów zrehabilitowanych w ciągu roku	ha	0,00	0,00	Powierzchnia gruntów wymagających rekultywacji ogółem nie uległa zmianie – w latach 2021-2022 nie dokonywano rekultywacji gruntów
Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów					
18.	Masa zebranych odpadów komunalnych (ogółem)	Mg	3 468,24	3 272,80	Ogólna ilość odpadów komunalnych zebranych z terenu Gminy Reńska Wieś w 2022 r. zmalała w stosunku do 2021 r. o ok. 5,6 % (195,44 Mg).
19.	Masa odpadów komunalnych zebranych selektywnie	Mg	2 312,9	2 164,7	Ilość odpadów zebranych w sposób selektywny zmalała w stosunku do 2021 r. o ok. 6,4 % (148,2 Mg).
20.	Udział odpadów komunalnych zebranych selektywnie w ogólnej masie zebranych odpadów	%	66,69	66,14	Udział odpadów komunalnych zebranych selektywnie w ogólnej masie zebranych odpadów w 2022 roku również uległ zmniejszeniu o 0,55 punktu procentowego
21.	Ilość odpadów zawierających azbest przewidziana do usunięcia z terenu gminy	ha	676,468		Odpady zawierające azbest należy usunąć z terenu gminy do końca 2032 r.
Zasoby przyrodnicze					
22.	Powierzchnia prawnie chroniona	ha	517,3	517,3	Powierzchnia prawnie chroniona ogółem

Lp.	Wskaźnik	Jednostka	2021	2022	Uwagi/trendy
	ogółem (bez obszarów Natura 2000)				(bez obszarów Natura 2000) nie uległa zmianie
23.	Obszary NATURA 2000	szt.	0,00	0,00	Na terenie gminy nie występują obszary NATURA 2000
24.	Parki Krajobrazowe	ha	0,00	0,00	Na terenie gminy nie występują parki krajobrazowe
25.	Rezerваты	ha	0,00	0,00	Na terenie gminy nie występują rezerваты przyrody
26.	Obszary chronionego krajobrazu	ha	514,23	514,23	Powierzchnia obszarów chronionego krajobrazu nie uległa zmianie
27.	Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe	ha	0,00	0,00	Na terenie gminy nie występują zespoły przyrodniczo-krajobrazowe
28.	Użytki ekologiczne	ha	2,80	2,80	Powierzchnia użytków ekologicznych nie uległa zmianie
29.	Pomniki przyrody	szt.	2	2	Ilość pomników przyrody nie uległa zmianie
30.	Lesistość gminy	%	9,4	9,4	Wskaźnik lesistości gminy nie uległ zmianie
31.	Powierzchnia lasów	ha	925,90	926,27	Powierzchnia lasów wzrosła o 0,37 ha
32.	Powierzchnia gruntów leśnych	ha	943,65	945,80	Powierzchnia gruntów leśnych wzrosła o 2,15 ha
Adaptacja do zmian klimatu i nadzwyczajne zagrożenia środowiska					
33.	Liczba miejscowych zagrożeń w ciągu roku: - silne wiatry: - przybory wód: - opady śniegu: - opady deszczu: - chemiczne: - ekologiczne: - budowlane: - infrastruktury komunalnej: - w transporcie drogowym: - w transporcie kolejowym: - na obszarach wodnych:	szt.	8 0 1 2 0 0 0 0 15 0 0	21 0 1 19 0 1 0 0 20 0 63	Liczba miejscowych zagrożeń według informacji podawanej przez Komendę Główną Państwowej Straży Pożarnej i charakteryzuje się coroczną zmiennością. Trudno jest na tej podstawie rozstrzygać o poprawie czy pogorszeniu wskaźnika

Lp.	Wskaźnik	Jednostka	2021	2022	Uwagi/trendy
Monitoring i zarządzanie środowiskiem					
34.	Nakłady na gospodarkę komunalną i ochronę środowiska (majątkowe) ogółem	zł	362 116,87	427 514,89	Nakłady na gospodarkę komunalną i ochronę środowiska wzrosły o 65 398,02 zł

Źródło: Opracowanie własne, GUS Bank danych Lokalnych, GIOŚ-RWMS Opole

6.1 Analiza wskaźników monitoringu POŚ

Analizując tendencję wskaźników w tabeli monitorowania:

- stan środowiska dla 24 wskaźników określony został jako bez zmian w odniesieniu do 2021 r.,
- dla 8 wskaźników zanotowano zmianę na (+) w odniesieniu do 2021 r.,
- dla 2 wskaźników zanotowano zmianę na (-) w odniesieniu do 2021 r.

Obecnie Gmina Reńska Wieś posiada aktualny Program Ochrony Środowiska, którego realizacja jest przedmiotem systematycznego procesu monitorowania i oceny. Zgodnie z wymogiem ustawowym co dwa lata Wójt sporządza raport z jego realizacji. Dla efektywnego wdrażania Programu konieczne jest regularne zbieranie, analiza i ocena danych. System monitoringu skupia się przede wszystkim na efektywności wdrażanych działań i zadań oraz opiera na obiektywnych i dostępnych wskaźnikach monitorowania, których porównanie w kolejnych raportach daje obraz gradientu zachodzących zmian w środowisku Gminy Reńska Wieś.

7. OCENA STOPNIA ROZBIEŻNOŚCI POMIĘDZY PRZYJĘTYMI CELAMI A ICH WYKONANIEM, WERYFIKACJA PRZYJĘTYCH ZADAŃ, OCENA WYKONANIA

Przyjęte w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Reńska Wieś priorytety, cele i działania zgodne były z kierunkami obowiązującej dla Programu Ochrony Środowiska Polityki Ekologicznej Państwa 2030. Skonkretyzowanie zadań dotyczy Gminy, jednak obejmuje także tematycznie funkcjonowanie innych jednostek i podmiotów na terenie gminy. Akceptacja przez Gminę celów i zadań w przyjętym Programie Ochrony Środowiska nie oznacza powstania budżetu inwestycyjnego na potrzeby Programu Ochrony Środowiska. System budżetowy samorządów obejmuje 1 rok działania, a więc planowanie odbywa się w krótkim cyklu i dostosowywane jest do doraźnych ram i sytuacji. Realizacja Programu w miarę jego realizacji stwarza więc problemy, tak natury finansowej (trudność w pozyskaniu środków finansowych dysponując niewielkim udziałem własnym) jak i innej natury (np. nadrabianie niedoinwestowania z lat poprzednich, zmieniające się potrzeby bieżące mieszkańców, czynniki zewnętrzne, zmiana ustawodawstwa etc.)

W Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Reńska Wieś na lata 2021-2024 z perspektywą do 2028 roku określano miary celów głównych dla każdego obszaru interwencji. Takie podejście (zgodne z obowiązującymi obecnie Wytycznymi Ministra Środowiska do opracowania wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska) skutkuje koniecznością wyznaczenia wartości miar celów głównych, przyjętych w Programie. Stopień realizacji celów głównych i wielkości miary celu dla okresu raportowania (2021-2022) przedstawiono w tabeli poniżej:

Tabela 26. Wartości mierników celów głównych dla poszczególnych obszarów interwencji w latach 2021-2022

L.p.	Obszar interwencji	Miara celu	Wartość miary		Uwagi
			2021	2022	
1.	Ochrona klimatu i jakości powietrza	Liczba zanieczyszczeń w strefie sklasyfikowanych jako "C"	3	3	Rodzaj i ilość substancji dla których dochodziło do przekroczeń wartości dopuszczalnych w 2021 i 2022 roku nie uległy zmianie
2.	Zagrożenia hałasem	Długość zmodernizowanych dróg na terenie gminy w ciągu roku w km	10,1055	1,71595	Każdego roku na terenie gminy modernizacji i remontom poddaje się określone w planach inwestycyjnych długości dróg. Remonty i modernizacje dróg na terenie gminy wykonywane były wg potrzeb i możliwości finansowych. Realizacja tych zadań uznawana jest za realizację celu w tym obszarze
3.	Pola elektromagnetyczne	Wartość PEM zmierzona na terenie gminy lub średnia wartość PEM dla terenów wiejskich województwa opolskiego	brak pomiarów	brak pomiarów	Brak możliwości porównania ze względu na brak pomiarów w 2021 i 2022 roku
4.	Gospodarowanie wodami	Stan/potencjał ekologiczny dla JCWP na terenie gminy	Stan/potencjał ekologiczny nie był określany. <u>Elementy biologiczne:</u> - JCWP Dopływ spod Więszyc: II klasa, - JCWP Trzciniec: III klasa, <u>Elementy hydromorfologiczne:</u> - JCWP Dopływ spod Więszyc: III klasa, - JCWP Trzciniec: III klasa, <u>Elementy fizykochemiczne:</u> - JCWP Dopływ spod	Stan/potencjał ekologiczny nie był określany. <u>Elementy biologiczne:</u> - JCWP Ligocki Potok: III klasa, - JCWP Stradunia od Jakubowickiego Potoku do Odry: III klasa, - JCWP Odra od Kanału Gliwickiego do Osobłogi: IV klasa, <u>Elementy hydromorfologiczne:</u> - JCWP Ligocki Potok: III klasa, - JCWP Stradunia od	Brak możliwości porównania ze względu na brak określenia stanu/potencjału ekologicznego w latach 2021-2022 oraz pomiary poszczególnych elementów wód dla różnych JCWP w 2021 i 2022 roku

			Więszyc: >II klasa, - JCWP Trzciniac: >II klasa, <u>Elementy fizykochemiczne – spec.</u> <u>Zanieczyszczenia syntetyczne i niesyntetyczne:</u> nie były określane	Jakubowickiego Potoku do Odry: nie były określane, - JCWP Odra od Kanału Gliwickiego do Osobłogi: III klasa, <u>Elementy fizykochemiczne:</u> - JCWP Ligocki Potok: II klasa, - JCWP Stradunia od Jakubowickiego Potoku do Odry: II klasa, - JCWP Odra od Kanału Gliwickiego do Osobłogi: >II klasa, <u>Elementy fizykochemiczne – spec.</u> <u>Zanieczyszczenia syntetyczne i niesyntetyczne:</u> - JCWP Ligocki Potok: nie były określane, - JCWP Stradunia od Jakubowickiego Potoku do Odry: nie były określane, - JCWP Odra od Kanału Gliwickiego do Osobłogi: I klasa	
5.	Zasoby geologiczne	Liczba udokumentowanych złóż surowców mineralnych [szt.] <i>Udokumentowane zasoby bilansowe kopalin [tys. ton]</i>	5 złóż: Zasoby i wydobycie wg tabeli nr 11	5 złóż: Zasoby i wydobycie wg tabeli nr 11	Według danych PIG-PIB liczba złóż nie uległa zmianie. Zasoby złóż także pozostały bez zmian, wydobycie nie było prowadzone
6.	Gleby	Powierzchnia gruntów wymagających rekultywacji ogółem w ha	10,99	10,99	Powierzchnia gruntów wymagających rekultywacji ogółem nie uległa zmianie
7.	Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	Udział odpadów komunalnych zebranych selektywnie w ogólnej masie zebranych odpadów	66,69	66,14	Udział odpadów komunalnych zebranych selektywnie w ogólnej masie zebranych odpadów w

					2022 roku uległ zmniejszeniu o 0,55 punktu procentowego
8.	Zasoby przyrodnicze	Powierzchnia obiektów i obszarów o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chronionych ogółem w ha	517,3	517,3	Powierzchnia obiektów i obszarów o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chronionych ogółem nie uległa zmianie
9.	Zagrożenia poważnymi awariami	Liczba miejscowych zagrożeń w ciągu roku: - małe: - lokalne: - średnie: - duże:	5 49 1 0	64 74 2 0	Liczba miejscowych zagrożeń według informacji podawanej przez Komendę Główną Państwowej Straży Pożarnej i charakteryzuje się coroczną zmiennością. Trudno jest na tej podstawie rozstrzygać o poprawie czy pogorszeniu wskaźnika.

Wartości mierników celów głównych, analizując tendencję mierników celów w latach 2021-2022:

- dla 7 mierników określono stan jako bez zmian w odniesieniu do 2021 r.,
- dla 1 miernika zanotowano zmianę na (+) w odniesieniu do 2021 r.,
- dla 1 miernika zanotowano zmianę na (-) stanu w odniesieniu do 2021 r.

Oceniając:

- dla opracowanych Wytycznych MŚ do opracowania programów ochrony środowiska, określenie mierników i ich wartości jest podejściem nowym i nie było wykonywane dla wcześniejszych Programów ochrony środowiska i Raportów z Programu ochrony środowiska,
- okres dwuletni za który jest opracowany niniejszy Raport jest często kresem zbyt krótkim na dokonanie poprawnej oceny tendencji zmian w poszczególnych obszarach interwencji środowiska, co związane jest tak z samym charakterem zmian, jak i realizacją programów wieloletnich (np. Krajowy program Oczyszczania Ścieków Komunalnych, czy Program ochrony Powietrza, również kompleksowej oceny jakości klimatu akustycznego dokonuje się co 5 lat w ramach sporządzania map akustycznych),

Duża część zadań zawartych w Programie wpisuje się w pożądaną przez ogół mieszkańców gminy kierunki - np. poprawę stanu powietrza atmosferycznego, klimatu akustycznego, wód powierzchniowych i podziemnych. Analizując przyjęte w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Reńska Wieś zadania należy stwierdzić:

- zrealizowane zostały najważniejsze zadania w zakresie ochrony powietrza, ochrony wód powierzchniowych i podziemnych, edukacji ekologicznej, ochrony przyrody oraz gospodarki odpadami,
- dodatkowo w różnych komponentach środowiska zrealizowano szereg zadań nie ujętych w Programie, jednakże wpisujących się w ramy ogólnie pojętej ochrony środowiska.

Powodem braku realizacji niektórych zadań było:

- braki środków finansowych na realizację niektórych zadań,
- przesunięcie terminu realizacji zadania na kolejne lata,
- zmiana priorytetów wykonawczych w realizacji zadań na terenie gminy,
- bieżąca ocena sytuacji i potrzeb na terenie gminy.

8. DIAGNOZA, PROPOZYCJE NOWYCH PRIORYTETÓW I KRYTERIÓW ICH WYŁONIENIA.

W związku z wejściem w życie nowelizacji ustawy - Prawo ochrony środowiska nastąpiła zmiana sposobu realizacji krajowej polityki ochrony środowiska. Obecnie jest ona prowadzona na podstawie strategii rozwoju, programów i dokumentów programowych oraz za pomocą wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska.

Przeprowadzona analiza zakresu i stopnia realizacji zadań zawartych w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Reńska Wieś odbywała się w czasie obowiązywania Polityki Ekologicznej Państwa 2030. Rolą "Polityki ekologicznej państwa" jest zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego Polski oraz wysokiej jakości życia dla wszystkich mieszkańców. Cel główny "Polityki..." - *Rozwój potencjału środowiska na rzecz obywateli i przedsiębiorców* został przeniesiony wprost ze Strategii Odpowiedzialnego Rozwoju. Cele szczegółowe określono w odpowiedzi na najważniejsze trendy w obszarze środowiska, w sposób umożliwiający połączenie kwestii związanych z ochroną środowiska z potrzebami gospodarczymi i społecznymi.

Podstawowym celem sporządzenia i uchwalenia POŚ jest realizacja przez jednostki samorządu terytorialnego polityki ochrony środowiska zbieżnej z założeniami najważniejszych dokumentów strategicznych i programowych. POŚ powinny stanowić podstawę funkcjonowania systemu zarządzania środowiskiem spajającą wszystkie działania i dokumenty dotyczące ochrony środowiska i przyrody na szczeblu danej jednostki samorządu terytorialnego.

Obecny Program Ochrony Środowiska dla Gminy Reńska Wieś oparty jest na zapisach następujących aktualnych dokumentów:

- *Prawo ochrony środowiska z 27 kwietnia 2001 roku* (Dz.U. 2022 poz. 2556 tekst jednolity) definiuje ono ogólne wymagania w odniesieniu do programów ochrony środowiska opracowywanych dla potrzeb województw, powiatów i gmin,

- "Polityka ekologiczna państwa 2030" jest najważniejszą strategią w obszarze środowiska i gospodarki wodnej. Dokument stanowi podstawę do inwestowania środków europejskich z perspektywy finansowej na lata 2021–2027. Rolą "Polityki ekologicznej państwa" jest zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego Polski oraz wysokiej jakości życia dla wszystkich mieszkańców. Cel główny "Polityki..." - *Rozwój potencjału środowiska na rzecz obywateli i przedsiębiorców* został przeniesiony wprost ze Strategii Odpowiedzialnego Rozwoju. Cele szczegółowe określono w odpowiedzi na najważniejsze trendy w obszarze środowiska, w sposób umożliwiający połączenie kwestii związanych z ochroną środowiska z potrzebami gospodarczymi i społecznymi. Realizacja celów środowiskowych ma być wspierana przez cele horyzontalne dotyczące edukacji ekologicznej oraz efektywności funkcjonowania instrumentów ochrony środowiska. Cele szczegółowe dotyczą zdrowia, gospodarki i klimatu. Realizacja celów środowiskowych ma być wspierana przez cele horyzontalne dotyczące edukacji ekologicznej oraz efektywności funkcjonowania instrumentów ochrony środowiska.

9. PODSUMOWANIE I WNIOSKI

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Reńska Wieś na lata 2021-2024 z perspektywą do 2028 roku stanowił podstawowe narzędzie prowadzenia polityki ekologicznej w gminie w latach 2021- 2022. Podstawowym założeniem w tworzeniu programów ochrony środowiska na wszystkich szczeblach - od krajowego do gminnego - jest, aby ich realizacja doprowadziła do poprawy stanu środowiska naturalnego, efektywnego zarządzania środowiskiem oraz zapewniła skuteczne mechanizmy chroniące środowisko przed degradacją, a także stworzyła warunki dla wdrożenia wymagań obowiązującego w tym zakresie prawa. Analizując realizację programu na poziomie gminnym należy pamiętać, że praktycznie zadania o charakterze wykonawczym, czyli mające bezpośredni wpływ na stan środowiska i związane z jego ochroną przed szkodliwym oddziaływaniem, obciążają samorząd gminy oraz podmiotów gospodarczych i mieszkańców. Charakter zadań z zakresu ochrony środowiska wykonywany przez samorząd gminy wpływa na możliwości bezpośredniej i pośredniej ochrony środowiska na terenie gminy.

W niniejszym opracowaniu przedstawiono zadania, które były realizowane w latach 2021-2022 - do najważniejszych z nich można zaliczyć zadania w zakresie:

- ochrony powietrza,
- ochrony przed hałasem,
- ochrony wód,
- ochrony przyrody,
- gospodarki odpadami.

Podsumowując należy zauważyć, iż większość zadań została zrealizowana lub jest w trakcie realizacji (zadania o charakterze ciągłym).

10. LITERATURA

1. Program Ochrony Środowiska dla Gminy Reńska Wieś na lata 2021-2024 z perspektywą do 2028 roku.
2. Sprawozdania z realizacji budżetu Gminy Reńska Wieś za lata 2021 i 2022.
3. Rejestr form ochrony przyrody publikowany przez Generalną Dyрекcję Ochrony Środowiska.
4. Mapa akustyczna dróg krajowych na terenie województwa opolskiego - obszar Powiatu Kędzierzyńsko-Kozielskiego, Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad.
5. Program Ochrony Środowiska przez hałasem dla województwa opolskiego.
6. Ocena jakości powietrza za 2021 i 2022 rok, GIOŚ-RWMŚ.
7. Ocena jakości wód powierzchniowych, GIOŚ-RWMŚ.
8. www.stat.gov.pl, Bank Danych Lokalnych.
9. Bilans zasobów złóż kopalin w Polsce wg stanu na 31.12.2021 i 31.12.2022 r.